

Vaduguns

Otrdiena ● 2016. gada 4. oktobris

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EURNesaskaņas pie
zobārstā

9.

Īsziņas

Aicina iejusties prezidenta lomā!

Lai veicinātu Latvijas skolēnu patriotismu un pilsonisko līdzdalību, kā arī sekmētu interesi par valstiskumu un Valsts prezidenta institūciju, Latvijas skolu 5.-12.klašu skolēni aicināti piedalīties radošā konkursā - sagatavot savu uzrunu Latvijas dzimšanas dienā 18.novembrī, ko viņi teiktu, ja būtu Valsts prezidents. Konkursā skolēni var piedalīties individuāli, rakstot esejas vai veidojot video materiālus (darbi konkursam jāiesūta līdz 21.oktobrim). Desmit labāko darbu autori pirms Latvijas dzimšanas dienas tiksies ar Valsts prezidentu Raimondu Vējonī. Savukārt trīs labāko darbu autoriem 18.novembrī būs iespēja piedalīties svētku koncertā Latvijas Nacionālajā teātrī un viņu darbus iekļaus svētku programmā.

Deputāta lietā lēmuma nav

23.martā Latgales apgabaltiesā nolasīja spriedumu civilietā par Balvu novada domes deputāta Ivana Baranova deputāta pilnvaru anulēšanu sakarā ar viņa, iespējams, nepietiekamajām valsts valodas zināšanām. 5.maijā I.Baranovs kasācijas kārtībā vērsās Augstākajā tiesā un pārsūdzēja Latgales apgabaltiesas lēmumu. Redakcijas rīcībā esošā informācija liecina, ka pagaidām lietā vēl nav bijusi rīcības sēde, kurā Augstākās tiesas tiesnešu kolēģija lemj, vai ir ierosināma kasācijas tiesvedība.

Pārbaudīs lietvedību

Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļa informē, ka šonedēļ Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas speciālisti pārbaudīs Viļakas novada bāriņtiesas lietvedībā esošās lietas.

Tiksies topošie līderi

5.oktobrī plkst. 10.00 Balvu Bērnu un jauniešu centrā topošie līderi apspriedis dažādus jauniešiem aktuālus jautājumus, kā arī piedalisies aktivitātē "Karjera sākās vakar". Atgādinām, ka no plkst. 17.00 līdz 19.00 Tirdzniecības ielā, Balvos, notiks līdz šim vēl nebijis ielu skrituļošanas pasākums.

Nākamajā
Vadugūnī

- Izcīna pirmo vietu
Jaunie basketbolisti cīnās Igaunijā
- Paveikts daudz, darāmā vēl vairāk
Ciemojamies rehabilitācijas klubā "Medneva"

Foto - E.Gabranovs

Par to vēl runās daudz... Nākamgad Rēzeknē atzīmēs Latgales latviešu kongresa simtgadi. Vēstures doktors Henrihs Soms (foto) nešaubās, ka par šo nozīmīgo vēstures faktu vēl runāsim daudz. Atgādinām, ka kongresā, kuru nereti sauc par baznīckungu kongresu, pieņema lēmumu par Latgales apvienošanos ar Vidzemes un Kurzemes latviešiem. Tolaik izcēlās strīds starp diviem Franciem – baznīckungu Franci Trasunu un inženieri Franci Kempu, kuriem bija atšķirīgi viedokļi. F.Kemps vēlējās Latgales autonomiju, bet F.Trasuns atbalstīja Latgales pievienošanos bez jelkādiem nosacījumiem. Galarezultātā 39 F.Kemps domubiedri aizgāja no kongresa. "Kurš šajā situācijā uzvarēja? Neviens, jo abi iestājās par Latviju," uzsvēra vēsturnieks.

Latgales ceļš uz Latvijas valsti

Edgars Gabranovs

Sestdien Balvu Novada muzejā Latgales vēstures likločus mūspuses kulturas un izglītības darbiniekiem ieskicēja Daugavpils Universitātes vēstures doktors Henrihs Soms. Viņš atgādināja, ka pagājušā gadsimta sākumā bija vairākas alternatīvas jeb izvēles, kādai būt Latgalei un Latvijai.

Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule jautāta, vai cilvēkiem ir izpratne, kā tapa Latvijas valsts, pieļāva, ka sabiedrībā valda neziņa: "Ko tad mēs zinām, kā bangojošajā un mutuļošajā pasaulei izveidojās tāds neliels brīnumis kā maza valsts - Latvija? Īpaši to svarīgi apzināties tagad, kad esam gan Latgales latviešu kongresa, gan Latvijas valsts simtgades gaidās. Veidojoties valstij, mums ir jāsaprot, kādi bija šie vēsturiskie apstākļi, kāds bija šis vēsturiskais konteksts ne tikai pagājušā gadsimta sākumā, bet arī iepriekšējo gadsimtu laikā." Jāpiebilst, ka uz pieciem lektorijiem, kas turpināsies

līdz decembra sākumam, pieteikušies 57 Ziemeļlatgales izglītības un kultūras darbinieki.

Vēsturniece, Balvu Valsts ģimnāzijas skolotāja Irēna Šaicāne piekrīt R.Cibulei, ka mūsu laikmetā pietrūkst gan zināšanu, gan izpratnes par savas valsts veidošanās vēsturi. "Patīkami, ka mums ir iespēja uzzināt jaunus vēsturiskus faktus. Šādi pasākumi gan skolotājiem, gan skolēniem ir joti noderīgi. Protams, ne visi zinās un sapratis gada skaitlus, to kopsakarības, tomēr, atrodot un celot gaismā savdabīgus faktus, rodas un radīsies arvien lielāka interese," viņa uzskata.

Vēsturnieks Henrihs Soms pirms lekcijas kulminācijas, par ko 1917.gada 9.maijā sprieda pirmā Latgales latviešu kongresa 350 dalībnieki, atgādināja, ka vēsturisku notikumu kopums, tostarp Pirmais pasaules karš, pāatrīnāja Latvijas izveides procesu. Viņš ir pārliecināts, ka simtgadu atceres reizē nepieciešams pārrunāt, pārskatīt un analizēt dažādus viedokļus: "Simts gadi ir tikai vienu reizi, tāpēc tā ir lieliska iespēja aktivizēt cilvēkus pētīt savu un novada vēsturi."

Mācās
Balvu
Tautas
teātra
aktieri.

5. Ipp.

Rudenī
tiņš
bagāts
vīrs jeb
kur atrast
slotas?

4. Ipp.

Līdz LATVIJAS
simtgadei
777 dienas!

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Masu saziņas līdzekļi ik dienu piedāvā milzum daudz informācijas, kas bieži vien paslīd garām neuzrunājot. Tomēr gadās publikācijas, kas liek smieties un raudāt vienlaikus, kad es iegatavs parakstīties zem katra vārda, jo pats es iegatavs uz savas ādas. Lūk, lasu: "Grūti noticēt, ka mēs, 60.-80.gados dzimušie, esam nodzīvojuši līdz šai dienai. Bērnībā mēs taču braucām mašīnās, kurām nebija drošības jostu un gaisa spilvenu. Mēs gājām ārā no rīta un spēlējamies visu dienu, atgriežoties mājās, kad iedegās laternas. Visu dienu neviens nezināja, kur mēs esam, jo nebija mobilo telefonu. Mēs ēdām kūkas, saldējumu un dzērām limonādi, bet neviens nepalika resns, jo mēs visi skraidījām un spēlējāmies. Jebkurā gadījumā mums bija izvēles brīvība riskēt un iemācīties, ar ko var beigties kritiens no velosipēda dzelkšķainā krūmā. Šī paaudze mums devusi cilvēkus, kuri spēj riskēt un tikt galā ar problēmām." Ar smaidu šo rindu autors atzīst, ka viņam paveicies, jo viņa bērnībā beidzās līdz "zvaigžņu fabrikām" un mobilajiem telefoniem. Žēl, protams, ka manus skolas gados arī nebija mobilā telefona. Lai nošķīdotu grūtu mājas darbu, uz skolu nācās iet krieti agri. Bet mēs še esam un dzīvojam. Mēs esam atnākuši no tāliem gadsimtiem, jo ne jau no zvaigznēm nokrituši šodien stāvam uz šīs zemes.

Latvijā

Pie Sacimas nama protestē medīki. Latvijas veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības (LVSADA) protests pie Sacimas nama pulcēja aptuveni 300-350 cilvēku. Medīku arodbiedrības vadītājs Valdis Keris aicināja klātesošus un arī visus citus parakstīties medīku arodbiedrības vēstulē, kuru vēlāk iesniegs Saeimai. Protesta akcija notika ar mērķi panākt finansējuma pieaugumu veselības aprūpei.

Par zaļo gaismu Latvijas zemnieku produkcijai Centrāltirgū. Zemkopības ministrs Jānis Dūklavas tīcīs ar akciju sabiedrības "Rīgas Centrāltirgus" valdes priekšēdētāju Andri Morozovu, lai pārrunātu turpmākos tirgus darbības jautājumus. Ministrs sola pastiprināt tirgotāju kontroli, jo šobrīd Rīgas Centrāltirgus tirgotāji veic dažādas nelikumības, no ārvalstīm ievesto produkciju uzsdodot par Latvijā audzēto. Zemkopības ministrija sagatavos izmaiņas normatīvajos aktos, bet Rīgas Centrāltirgus veiks padziļinātas tirgotāju pārbaudes un vairāk popularizēs Latvijas zemnieku produkciju.

"Mans draugs - Jānis Streičs". Šis ir kinorežisora Jāņa Streiča jubilejas gads - 80.dzimšanas dienu viņš atzīmēja 26.septembrī. Jau visa gada garumā kino klasiķa un izcilu latviešu filmu autora jubileja tiek svinēta ar dažādiem pasākumiem. Streiča zīmē tiks aizvadīta arī šī gada Nacionālās kino balvas "Lielais Kristaps" programma - tā tiks atklāta ar restaurēto 1983.gada filmu "Svešās kaislības", savukārt "Lielā Kristapa" balvu pasniegšanas ceremonijā Jānis Streičs tiks godināts par mūža ieguldījumu Latvijas kino. Par godu J.Streiča jubilejai tapusi videofilmā "Mans draugs - Jānis Streičs", kuras autore ir Daira Āboliņa.

Pieņem jaunu likumu. Saeima galīgajā lasījumā pieņēma Nemateriālā kultūras mantojuma likumu, ar kuru tiks izveidots nacionālā nemateriālā kultūras mantojuma saraksts un noteikta kopienu līdzdalība mantojuma saglabāšanā. Tas ir jauns, līdz šim nebūjis regulējums, ar kura palīdzību tiek veidota nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas mērķtiecīgam atbalstam nepieciešamā vide un apstākļi.

Turpinās tiesu darbi Neo lietā. Augstākā Tiesa atcēla notiesājošo spriedumu Neo lietā un nodeva krimināllietu jaunai izskatīšanai. Augstākā Tiesa krimināllietā pret Ilmāru Poikānu jeb Neo par datu lejuplādi no VID Elektroniskās deklarešanas sistēma (EDS) atcēla Rīgas apgaabaltiesas spriedumu daļā, ar kuru viņš atzīts par vairīgu un sodīts ar piespedu darbu ar 100 stundām. Atceltajā daļā lietu nosūtīs jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

(Ziņas no portāla www.tvnet.lv, reģionālā laikraksta "Stars")

Pasākums

Rugāju seniori pulcējas Lazdukalnā

29.septembrī Lazdukalna pagasta saietu namā "Rugāju novada pensionāru biedrība" rīkoja Senioru pēcpusdienu, uz kuru bija aicināti seniori no abiem novada pagastiem, līdzīgiem labu omu, kādu no rudens ražas pagatavotu ēdienu un tā recepti.

Sapulcējušies seniori ne tikai klāja mielasta galdu no pašu sarūpētajām rudens veltēm, bet arī pārrunāja biedrības jautājumus un izteica priekšlikumus turpmākai darbībai. Biedrībā uzņēma jaunus biedrus, kā arī ievēlēja divus jaunus valdes locekļus. Līdz šim biedrības valdē darbojās pieci valdes locekļi - Rasma Zuša, Irēna Svilāne, Nellija Stērniece, Andrejs Čakāns un valdes priekšsēdētāja Ludmila Logina. Tagad valdes locekļu sarakstu papildināja vēl divi seniori - Zinaīda Popova un Ivars Vītols. "Rugāju novada pensionāru biedrība", kurā apvienojušies 35 biedri, pārstāv visu novada senioru - vairāk nekā trīssimt novada pensionāru - intereses, un ir atvērta ikvienam novada senioram, kas vēlas līdzdarboties.

"Vadugunij" biedrības valdes priekšsēdētāja L.Logina pastāstīja, ka pensionāru biedrības dibināšanas iemesls bija gluži prozaisks - Latgales senioru zonālajos svētkos Rugāju senioru deju kopu "Tonuss" neņēma pretī zem Balvu karoga, līdz ar to bija nepieciešams dibināt savu biedrību, kurai ir sava karogs. "Rugāju pensionāru biedrība" dibināta 2013.gada janvārī. "Biedrība organizē pensionāru pasākumus, kuros var piedālīties, kas vien vēlas. Neviens netiek atstumts, nekas netiek šķirots. Novads senioriem sponsorē ekskursiju, kurā brauc visi, kas vēlas. Arī tagad uz biedrības senioru pēcpusdienu varēja ierasties visi, kas vien vēlējās. Laukos vienīgi pastāv satiksmes problēmas. Nav kā pilsētā, kur līdz pasākuma norises vietai ir dažu minūšu gājiens. Protams, daļa senioru ir arī slimī vai ļoti veci," secināja L.Logina.

Senioru pēcpusdienu biedrības biedri izteica arī priekšlikumus turpmākajai darbībai. Senioru dienā etnogrāfiskais ansamblis sveiks sociālā aprūpes centra iemītniekus svētkos, bet oktobra beigās centrā plānotu psalmu dziedāšana. Izskānēja priekšlikums Latvijas Republikas dibināšanas gadadienā biedrībai rīkot vakarēšanu, kuras tēma būtu dzimtu stāsti.

Miķeldienas galds. Senioru pēcpusdienu no rudens veltēm klātais galds Lazdukalna saietu namā apliecināja, ka arī no parastiem dārzeriem iespējams pagatavot gardus salātus un citus ēdienu. "No galda bietēm vien bija pagatavoti četri veidi salāti," teica biedrības priekšsēdētāja Ludmila Logina. Savukārt pasākuma dalībniece Maruta Paidere kā interesantākos uzslavēja Andreja Čakāna salātus "Aizdarīti svikli", kuros viena no galvenajām sastāvdalām ir galda bietes.

Tāpat "Rugāju pensionāru biedrības" biedri senioru pēcpusdienu, kopīgi pārrunājot šo jautājumu, iestājās par nepieciešamību atjaunot novada jubilāru cienījamos gados saraksta publicēšanu avīzē "Vaduguns", jo paši jubilāri par to ir gatavi pat piketē! Biedrības biedri nolēma iesniegt vēstuli ar lūgumu atjaunot jubilāru sarakstu izskatīšanai Rugāju novada domē.

Protams, pēcpusdienu neiztika bez dziesmām un sarūpētā mielasta baudīšanas. Pasākumu kuplināja Beņislavas etnogrāfiskais ansamblis. Interesantus salātus un gardus pīrāgus Miķeldienas galdam bija sarūpējis Andrejs Čakāns, Nellija Stērniece, Anita Seikstule, Veronika Janiša, Rasma Zuša, kā arī citi pēcpusdienas dalībnieki.

Notikums

Plintes vadzī kārt negrasās

Sestdien, 1.oktobrī, Latvijā, tostarp arī mūspuses medību kolektīvos, sākās medības ar dzinējiem, kas medniekiem ir gaidīts pasākums, jo medībās vienkopus pulcējas teju viss mednieku kolektīvs vai tā lielākā daļa.

Kā veiksmīgas medības ar dzinējiem vērtē medību kolektīva "Bebrītis" mednieks VIESTURS KOZLOVSKIS? Kolektīvo medību atklāšanā nomedīti divi alīņu bulli - viens liels, ar ļoti skaitīmi ragiem, otrs mazāks. Alīņus nomedījuši mednieki Aivars Irbītis un Viktors Timofejevs. V.Kozlovskis stāsta: "Kopumā no 46 kolektīva biedriem uz medībām bija pulcējušies 35. Medības notika valsts mežu masīvā Balvu un Bērzkalnes pagastos, bet konkrētāk - Ozolsalā. Rītā visi pulcējās vienkopus, noklausījās medību vadītāja drošības instruktažu, kur un ko plānots medīt. Pēc veiksmīgā medībām pasēdējām "Dzeņulauzā", kas mums ir mednieku pulcēšanās un atpūtas vieta, uzcepām medījuma aknījas."

Labi veicies arī mednieku kolektīvam "Žiguri", ko vada GUNTARS ŠĪRIŅŠ. Sestdien mednieki izmēģināja roku, sacenšoties šautuvē, bet svētdien kērās pie lietas. Jau pirmajā mastā mednieki

Veiksmīgo medību kopbilde. Mednieku kolektīvs "Bebrītis" ar nomedīto alīni.

nomedīja divus alīnu teļus un briežu bulli. Alīnu teļus nomedīja vietējie mednieki Ivars Bukovskis un Jānis Circenis, bet briežu bulli - rīdzinieks Artūrs Vilcāns. Medībās ar dzinējiem piedalījās 31 kolektīva biedrs. I.Bukovskis pastāstīja, ka viņam paveicies dubulti, medījot uz gaidi, nomedīts alīnu bullis, bet tagad medības ar dzinējiem - alīnu teļš.

Ar dzinējmedību atklāšanas rezultātu apmierināti arī biedrības "Lazdukalna mednieki" biedri un kolektīva vadītājs ANDRIS LEONS, - nomedīti trīs alīni -

divi pieaugušie dzīvnieki un teļš. Veiksmīgie šajās medībās bija Guntis Magone, Vasilijs Radjukovs un Jevgēnijs Spirģis, kuriem medījums trāpijās pa šāvienam.

Kā kopumā mūspuses medību kolektīviem veicies medību ar dzinējiem atklāšanā, apkopojošas informācijas pagaidām nav, taču apjautājot vairāku medību kolektīvu vadītājus un medniekus, nācās secināt, - tik traki vēl nav, ka plintes jākar vadzī. Tiesa, mežacūkas ir skāris Āfrikas cūku mēris, bet pārējie dzīvnieki vairojas.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Vai krājaizdevu sabiedrības var palīdzēt cilvēkiem dzīvot labāk?

Viedokļi

Kooperācija - vienīgais ceļš, kā palīdzēt tautai

KRIŠJĀNIS FELDMANS, ekonomists

Nesen medijos varējām lasīt, ka banku sektors Latvijā kopumā 2016. gada pirmajos astoņos mēnešos ir nopelnījis 342 miljonus eiro. Pārrēķinot šo rādītāju, atklājas, ka visa gada laikā banku sektora peļņa sasniegs 513 miljonus. Protams, daja no minētās peļņas iegūta, sniedzot pakalpojumus nerezidentiem, kā arī ārvalstis, tomēr lielākā daja nopelnīta teatā tēvzemē. Vienkāršības labad uz brīdi aizmiršsim par nerezidentiem.

Pret naudas

SKAIDRĪTE KRAKOPE, Šķilbēnu krājaizdevu sabiedrības valdes locekle

Krājaizdevu sabiedrībām ir nākotne – par to esmu pārliecinājusies mūsu sabiedrības 13 gadu pastāvēšanas laikā. Ja cilvēkam pēkšni rodas nepieciešamība nopirkst kaut ko nelielu, kaut ko uzcelt vai aizņemties naudu operācijai, tas ir

Kaut gan bieži esmu bijis pret dažādu skaitlisko rādītāju salīdzināšanu ar iekšzemes kopprodukta (īpaši jau valsts budžeta izdevumu) kontekstā, jo tas var radīt maldīgu priekšstatu), tomēr šoreiz nebaidos to darīt. Banku sektora peļņa šogad sasniegs 2,1% no IKP vai apmēram tik, cik prognozētais IKP pieaugums 2016. gadā. Vēl salīdzinājumam varētu izmantot iedzīvotāju skaitu. Izrādās, ka no katras Latvijas iedzīvotāja, ieskaitot jaundzimušos un pensionārus, banku sektors 2016. gadā nopelnīs 262 eiro.

Nebūtu jau slikti, ja par minēto naudas summu - 513 miljoniem, palielinātos tā sauktais privātais nacionālais kapitāls, tas ir, kapitāla apjoms, kas pieder valsts pilsoņiem. Diemžēl realitātē tas tā nenotiks, jo peļņu sadalīs komercbanku īpašnieki no ārvalstīm vai arī ar retiem izņēmumiem pāris Latvijas pilsoņi. Faktiski minētais kapitāla apjoms agri vai vēlu aizplūdis no Latvijas ekonomikas.

Gan lasot rakstus, kur atklāta banku sektora peļņa, gan arī tagad, iespējams, daudzi lasītāji vēderā sajūt lidojošus tauriņus vai citas psihosomaticku reakciju raditas sajūtas. Prātā iezogas arī dažādi īpašvārdi, piemēram, "Banka Baltija", "Citadele", "Latvijas Krājbanka". Jā, par banku "Citadele" ir īpaši sāpīgi. Laikā, kad plānoja bankas pārdošanu, jebkuras radošas domas par to, kā panākt, lai banka tiktu pārdopta lielam skaitam Latvijas iedzīvotāju, nevis ārzemju kapitālam, netika uzsklausītas. Tad nu

esam tur, kur esam.

Bet ko mēs, Latvijas vidusskira, varētu darīt lietas labā? Pirmkārt, jāsaprobt, ka cilvēki aizņēmās visos laikos, neatkarīgi no pastāvošās politiskās iekārtas – vai tā būtu bijusi sāls sauja, vai arī liela nauda. Pieprasījums pēc aizņemtas naudas bija, ir un būs. To pierāda arī lielais mini kredītu pieprasījums, kuru radītā milzīgā peļņa pat nav ietverta augstākminētajā rādītājā.

Ko tad likumdevējs, ko paši esam gadu gadiem vēlējuši, mums atlāvis darīt? Viens variants – vietējā banka. Bet vai tad kārtējā banka, kas piederētu pāris apķerīgiem individuāliem, vai arī valsts izveidota neefektīva barošanās sile ar ārvalstīs aizņemtu kapitālu ir tas, ko patiesām Latvijai šobrīd vajag? Atbilde ir – nē. Patiesība ir tāda, ka neviens cits nevairošs privāto nacionālo kapitālu, kā tikai paši šī kapitāla turētāji ar savām rokām. Un izveidot banku no nulles ar visām no tā izrietošajām regulējošajām prasībām arī ir joti sarežģīti.

Tad atliek tikai viens variants, kā nosmelt daļu peļņas no acīmredzamiem pieprasītām naudas aizdošanas procesa – krājaizdevu sabiedrības. Tās kā juridiskas personas forma ir kooperatīva sabiedrība, tāpēc tās ir relatīvi viegli nodibināt un arī vienkāršāk nodrošināt to darbību. Sanākot kopā vismaz 20 biedriem no viena reģiona, jau radies pietiekams pamats, lai šo lietu uzsāktu. Likums īpaši uzsver, ka arī pašvaldības, biedrības un kapitālsabiedrības var būt krājaiz-

devu sabiedrību biedri. Te gan jautājums, cik pašvaldības un kapitālsabiedrības šādu iespēju ir izmantojušas?

Latvijā uzkaitē pašlaik ir 28 krājaizdevu sabiedrības, un tajās kopumā ir aptuveni 23 tūkstoši biedru. Gandrīz pusē no biedriem veido Latvijā lielākās krājaizdevu sabiedrības "Dzelzceļnieks KS" biedri ar gandrīz 10 miljonus eiro lielmi aktiviem, gadā nopelnīt aptuveni 220 tūkstošus eiro. Bet ir arī vairākas mazās krājaizdevu sabiedrības, kuras pašas sevi iero-bežojušas, darbojoties tikai nelielās administratīvās teritorijās, kurās nav iespējams savākt ne pietiekami daudz noguldījumu, ne arī atrast perspektīvus klientus kredītu izsniegšanai. Tām viegli nebūs. Jāpriecājas, ka arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera vēl nesen apsvēra krājaizdevu sabiedrības izveidi, izmantojot savu biedru bāzi. Šīm piemēram būtu jāseko gan visām pašvaldībām, gan nevalstiskajām organizācijām.

Krājaizdevu sabiedrībai paplašinoties, pastāv iespēja, ka tā kā juridiska persona nodibina arī savu meitas uzņēmumu – nacionālajam kapitālam piederošu banku, jo tai jau būtu aktīvi, potenciāli klienti, kā arī administratīvā aparāta iestrādes – līdz ar to nebūt jāsāk no nulles. Iezīmēju tikai vienu no iespējamajiem ceļiem, kā Latvijā nokļūt līdz vietējā kapitāla komercbankai, kas piederētu pietiekami lielam pilsoņu skaitam. Atlīktu tikai darboties savā valsti pašiem savās interesēs.

lietām jāattiecas nopietni

Jo liels atbalsts un atspāids. Pēc pieredzes varu teikt, ka iemesli, kādēļ cilvēkiem vajadzīga mūsu mazās bankas nauda, ir dažādi. Vieniem finansu līdzekļi nepieciešami mācību kreditam, citi aizņemas sienas vākšanai vasarā – vajadzību cilvēkiem ir daudz. Bankā tas process ir daudz sarežģītāks un ilgāks – kamēr iesniedz izziņas, kamēr tās izskata, paitet samērā ilgs laiks. Turklat, piemēram, Balvos tagad ir tikai viena banka. SEB bankas klientiem jau kādu laiku kārtot dažādas darīšanas, kas saistītas ar banku, jādodas uz Alūksni. Mums tas viss notiek uz vietas un daudz ātrāk. Tas ir liels pluss. Krājaizdevu sabiedrībā aizdotajām summām ir 3 veidu procentu summas – līdz 100 euro viena procentu likme, līdz 300 – otrs, bet pēc 300 euro – trešā. Likme mainās atkarībā no tā, cik lielu summu cilvēks paņem. Turklat pie mums procenti ir izdevīgāki nekā bankā, līdz ar to tas ir labs bonus. Ja vēlas, naudu krājaizdevu sabiedrībai var atmaksāt, ieskaitot kontā, bet daudzi, protams, izmanto iespēju samaksāt tepat uz vietas, Šķilbēnu pagastā. Līdz ar to nav jātērē ne laiks, ne lieki līdzekļi, dodoties uz Balviem vai Alūksni.

Atceros pašus krājaizdevu sabiedrības dibināšanas pirmsākumus. Toreiz pagasta priekš-

nieks Pēteris Supe vairākkārt brauca uz Uzņēmumu reģistru Rēzeknē un finanšu komitejām Rīgā, jo prasības bija jo lielas un augstas. Taču mēs strādājām un visu organizējām ar diezgan lielu optimismu. Man pašai bija pārliecība, ka viss izdosies, jo liela padomdevēja šajos jautājumos bija mana māsa Antoinīna Paeglīte, kura daudzus gadus vada krājaizdevu sabiedrību Cēsu rajona Taurenē. Laika gaitā viņi nopietni paplašinājusies, tagad sabiedrībai apgrozījums ir jo liels un sabiedrības biedru arī daudz. Taču šī paplašināšanās novedusi arī pie pirmajiem tiesas procesiem pret cilvēkiem, no kuriem aizdoto naudu nevar atgūt. Arī Šķilbēnu krājaizdevu sabiedrībai ir 5-6 parādnieki, ar kuriem cīnāmies jau labu laiku. Līdz šim esam bijuši jo iecītīgi un pacietīgi, ik pa laikam piezvanām un atgādinām, ka nauda jāatgriež, jo, pateicoties šādiem nemaksātājiem, nevaram palīdzēt kādam citam, kam vajag naudu.

Katrā mēnesi saņemam piedāvājumus izmanto firmu pakalpojumus, kas piedāvā atgūt līdzekļus, saņemot kādu procentu no atgūtās summas. Līdz šim domājām, ka tiksim galā saviem spēkiem, taču acīmredzot drīzumā tomēr spersim šādu soli, jo pietiek auklēties.

Cilvēkiem jāsaprot, ka paņemtā nauda jāatdod. Dzīve pierādījusi, ka naudas lietas jāskatās jo nopietni un stingri. Tas nav tik vienkārši. Pēdējā laikā ar Šķilbēnu krājaizdevu sabiedrība saņēmusi piedāvājumus paplašināties, taču par to vēl domājam. Mēs strādājām godīgi un caurspīdi, tieši tādēļ esam noturējušies un naktis varam mierigi gulēt. Protams, varbūtību paplašināties tomēr neizslēdzu. Tas ir iespējams, taču jārēķinās ar daudz lielākiem riskiem.

Kāpēc Latgalē joprojām esam vienīgā krājaizdevu sabiedrībā? Tādēļ, ka neviens negrib uzņemties lielo atbildību. Tas ir nesavīgs darbs, tās ir jo sarežģītas atskaites, kuras krājaizdevu sabiedrības grāmatvede Irēna Pastare ik mēnesi sūta finanšu komitejām Rīgā.

Krājaizdevu sabiedrībām Latvijā noteikti ir nākotne. Iespējams, daudz kas mainītos un darbs būtu efektīvāks, ja mums būtu algots priekšnieks un vēl kāds algots cilvēks no komisijas, nevis darbu darītu sabiedriskā kārtā, kā tas notiek tagad. Taču pagaidām joprojām esam apņēmības pilni turpināt strādāt un palīdzēt saviem cilvēkiem. Vai tomēr izšķirsies par paplašināšanos, rādīs laiks.

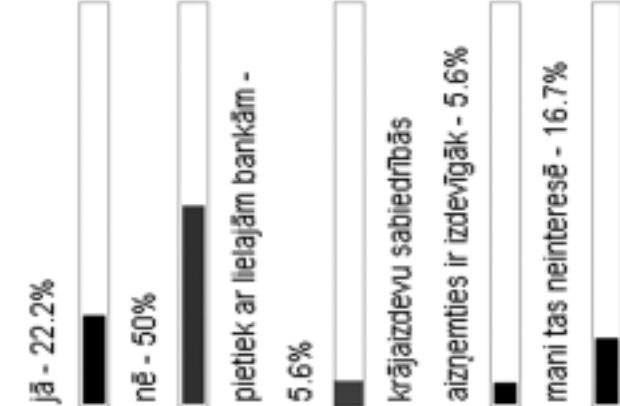
Viedokļus uzsklausīja S.Karavočika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Vai krājaizdevu
sabiedrības var palīdzēt
cilvēkiem dzīvot labāk?

Rudentīņš bagāts vīrs jeb kur atrast slotas?

Sestdienas rudens gadatirgus Viļakā, kā sprieda pircēji, bija mazāks nekā pērn. Vairāki sastaptie vilacēni, ticiet vai nē, meklēja, šķiet, visikdienišķako preci – slotas. "Tās parasti bija nopērkamas tirgus galā, bet šogad nav," viņi brīnījās. Neskatoties uz slotu neesamību, gadatirgū valdīja omuliga noskaņa. Kā nu ne, ja šajā dienā gan pārdevējus, gan pircējus lutināja rudens saulīte.

Pirmais pirkums. Jau ap pulksten 8 rītā Olegs no Viļakas mājās stūma kravu ar kāpostiem. Viņš atklāja, ka iegādājies 28 kg šo dārzeni, lai pēc nedēļas ģimenes lokā tos skābētu. "Mēs esam kāpostu mīli," paskaidroja Olegs. Izpildījis galveno uzdevumu, vīrietis tirgū atgriezās, lai, kā pats smēja, nopirktu kādu sīkumu *priekš sirds*.

"**Tie ir mūsu ķiploki!**" Pircēji, kuri tirgū vēlējās iegādāties Latvijā audzētus ķiplokus, aizdomīgi aplūkoja piedāvāto preci. Laimonis no Ludzas bija gatavs katru ķiploku atrādit apgalvojot, ka "tie ir mūsu ķiploki"!

Pirma reizi uz ielas. Silvija no Viļakas atklāja, ka pirmo reizi uz ielas tirgo zekes. Jāsecina, ka cena bija ļoti demokrātiska – 3 eiro par zeķu pāri. Stundas laikā viņa bija noandelējusi četrus pašas aditos zeķu pārus.

1.oktobra rīts Viļakā. Gadatirgi mūspusē vēl turpināsies. Tiesa, krasī atšķiras pircēju viedokli par tajos nopērkamās preces daudzveidību - izskan gan pārmetumi, ka tie pārvēršas par *lupatu* tirgiem, gan neizpaliek uzslavas mājražotājiem, kuri priecē ar garšigu produkciju.

Aicina ciemos. Baltinaviete Anita Kaša (foto) pircējus mudināja iegādāties ne tikai dažādus sierus, bet arī pašgatavotu ingvera sīrupu. "Tā ir kārtīga vitamīnu deva, kas nepieciešama veselībai," viņa informēja. Tāpat Anita pircējus aicināja 15.oktobrī doties uz gadatirgu Baltinavā. Jāpiebilst, ka agrāk tik ierastu preci pircējiem piedāvāja baltinaviete Alda, proti, žāvētus ābolus. "Mājas aug 60 ābeļu šķirnes," atklāja Alda.

Pašu audzētais. Kārlis Mieriņš un Madara Sildaga pircējiem piedāvāja dažnedažādus dārzenus. Viņi pastāstīja, ka saimniecībā audzē 40 šķirņu tomātus. Taujāti, kā sokas ar tirdzniecību, jaunieši atzina, ka vislabākais noiets esot Gulbenē.

Izdaļos mājas apkārtni. Benedikta Motresku bija pārsteigta, ka tirgū neviens neinteresējas par sivēniem. "Varētu piedāvāt, bet intereses nav. Toties slotas meklē," viņa secināja. Jautāta, kur stādīs tirgū nopirkītās tūjas, Benedikta atklāja, ka tās mājvietu radīs žogmalē pie mājas.

Gardumi. Aija (foto) no Šķilbēniem pircējus priecēja gan ar pašceptu maizi, gan ar pīrādzīniem un pat "Vecrigām". Jāsecina, ka gardumi bija pieprasīti, ko apstiprināja arī tirgus apmeklētāji. Piemēram, viņi slavēja Birutas Narubinas gatavotās saldās ruletes, kā arī Valda no Rogovkas cepto maizi.

Visiem pazīstams. Valēriju Romanovu mūspusē, kā arī ārpus novada robežām, pazīst kā čaklu dārzkopi. To gadatirgū atzina arī pircēji uzsverot, ka zemnieku saimniecībā "levulejas" audzētie bumbieri ir īpaši gardi. Savukārt pats Valērijs smēja, ka šogad "Vaduguni" vēl neesot bijis: "Vismaz vienreiz gadā vajag!"

Viss izaudzis. Mārīte no Žiguriem iegādājās pīto grozu apgalvojot, ka šogad nevar sūdzēties par ražu. Savukārt grozu pinējs Ādolfs no Medņevas zināja teikt, ka čaklākie grozu pircēji dzīvo Balvos.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Atgriežoties pie notikušā

Koku stādīšanas gads Balvos un arī pasaulē

Maruta Sprudzāne

Jau pagājis kāds brīdis kopš augustā aizvadītajiem 7.Balvu novada svētkiem. Svētkos viena no to aktivitātēm bija ziedu kompozīciju un pušķu izstādes sarūpēšana un pēc tam notikusi to izsole. Kur un kā izlietoti iegūtie līdzekļi, atklāj režisore Olga Oplucāne.

Viņa atceras, ka svētkos bija iesniegti 12 dažādi darbi – romantiski, asprātīgi, krāšņi. To autores Dzintra Maculeviča un Biruta Circene no Kubuliem, Lolita Sergeviča un Māriete Poševa no Bērzbērziem, Samanta Šubrovska un Līna Pundure no Briežuciema, Ilona Dzene no Tilžas, Maruta Arule no Vecīlžas, SIA “Inlains” floriste Vēsma, Gita Kalnača kopā ar mazmeitu Katrīnu no Balviem un Alona Pennere no Bērzkalnes. Paldies visām darbīgajām meistarēm par atsaucību.

Svētkos notika izsole un visus mākslas darbus arī nopirka. Dažu ziedu pušķi turpat uzdāvināja dziedātājam Normundam Rutulim, citu - mīlotajai sievietei, ziedu kompozīcijas aizceļoja arī uz individuālajiem dārziem. Par izsolē iegūtajiem līdzekļiem bija nolemts iegādāties kokus ar mērķi tos iestādīt Balvu parkā. Un, lūk, septembra pēdējā dienā mūsu pilsētas skaistais parks papildinājās ar trim kokiem – ozolu, kļavu un osi. Par koku iegādi un stādīšanas procesu rūpējās pašvaldības aģentūras “San-Tex” labiekārtošanas un apzaļumošanas dienesta vadītāja Renata Gavenīte. Gribas cerēt, ka koki netiks nolauzti un sagaidīs nākamos svētkus.

Režisore uzsver, ka šī gada aktualitāte ir koku stādīšana. Tā, lūk, Latvijas pašvaldības Meža dienās ir uzsākušas jaunu tradīciju – trīs gadu garumā padarit Latviju krāšnāku.

tieši ar koku stādījumiem parkos, gatavojoties Latvijas simtgadei. Arī katrā “Rio 2016” Vasaras olimpisko spēļu komanda atklāšanas ceremonijā saņēma koka stādu, bet noslēguma ceremonijā stadiona vidū izauga milzīgs digitālais koks. “Idejas daudz kur virmo gaisā, par to esmu pārliecinājusies vairākkārt. Neko nezināju par režisoru domu Vasaras olimpiskajās spēlēs Riodežaneiro augustā, bet koku tēma sasaucās pāri kontinentiem, un paralēle tam bija arī mūsu deju festivālā “Eima, eima”. Tāpat, risinot Pasaules koka tēmu, sākumā nevarēju paredzēt, ka festivāla viesiem Čehijai un Slovākijai stiprais koks ir liepa, bet Igaunijai, Polijai un Serbijai dižkoks – ozols,” stāsta režisore.

Jauni kociņi papildinājuši pilsētas parka teritoriju. Lai tie aug, zaļo, lai priece mūsu novada iedzīvotājus!

Foto - E.Gabranovs

Foto - no personīgā archīva

Izsoles brīdis. Novada svētkos pasākumu organizatore Diāna Poševa izrāda skaisto zedu pušķi.

Koku tematikas akcents.

Festivāla “Eima, eima” vadītāji – dižkoki, kuru tēlos iejutās kultūras darbinieki Kristīne Ercika, Andris Kalījins un Aiga Mača.

Kultūra

Mācās Balvu Tautas teātra aktieri

Zinaida Logina

No 22. līdz 25. septembrim Balvos no Krievijas, Permas, bija ieradies režisors, teātra pedagogs, Mākslas un Kultūras akadēmijas Režijas un aktiermeistarības mākslas fakultātes profesors Viktors Iljevs. Viņš strādāja ar Balvu Tautas teātra aktieri. Meistarklasēs notika darbs ar Ostrovska lugas “Sirds nav akmens” materiālu, kas režisorei Vairai Resnei paredzēts kā jauniestudējums Balvu teātrim.

Festivāla “Ķiršu dārzs” darba grupa pagājušajā gadā kā ekspertu un meistarklases vadītāju uzaicināja režisoru no Krievijas, profesoru Viktoru Iljevu, pie kura Balvu teātra aktieri mācījās 2010.gadā, piedaloties festivālā “Draugu lokā” Permas apgabala Gubahā. Toreiz festivālā mūsu aktieri rādīja Antonu Čehova iestudējumu “Atraitnīte”. Zināšanas un prasmes, ko toreiz guva V.Iljevs meistarklases septiņas dienās, teātra cilvēki izmanto pēdējos piecos darbošanās gados. Taču, kā visas zināšanas, arī teātra mākslā tās nepieciešams atjaunot un papildināt. Tomēr toreiz pienāca atbilde, ka festivāla “Ķiršu dārzs 2015” laikā režisors nevar būt Balvos, bet labprāt strādātu ar aktieriem un režisoriem šī gada septembrī. Balvu Tautas teātra režisore Vaira Resne galveno uzmanību velta aktieru

meistariņas celšanai pēc laboratorijas teātra principiem, tāpēc viņai ir joti saprotamas un atbalstāmas Viktors Iljevs mācību metodes.

Slavenais režisors Viktors Iljevs ir Nopelnīem bagātās Krievijas kultūras darbinieks, laureāts un diplomands Maskavas starptautiskajā Krievijas un Eiropas teātru skolu diplomdarbu izrāžu konkursā “Tava iespēja”. Savulaik beidzis M.Gorkija vārdā nosauktu akadēmiskā drāmas teātra studiju Rostovā pie Donas un režijas fakultāti Maskavas Valsts Kultūras un Mākslas Universitātē. No 1993.gada līdz šim laikam strādā kā profesors un mākslinieciskais vadītājs kursiem “Teātra un kino aktieri” specializācijā. Viņš ir iestudējis ap 50 izrādēm profesionālajos teātros un Kultūras un mākslas institūta mācību teātros, vada seminārus, treniņus un meistarklases aktiermākslā un režijā aktieriem un režisoriem pēc Stanislavskas, Čehova, Grotovska, Butkeviča, Filština un citu vadošo Krievijas un Eiropas teātru pedagogu metodēm.

Kā atzina vairāki Balvu aktieri, meistarklase palīdzēja klūt atvērtākiem, pārliecināšķiem, emocionālākiem, spējīgākiem improvizēt, apgūt mēģinājuma spēles metodi, reizē pilnībā kontrolējot saskarsmes procesu ar partneri, iemācīties ātri pārtapt un klūt tādam, kādu pieprasī dotie apstākļi. “Ostrovska luga “Sirds nav akmens” nav īpaši zināma plašai publikai, bet tā ir dzīla un patiesa. Es jūsu režisorei teicu, droši nemiet šo darbu, jūs to varēsiet parādīt!

Jau pirmajos tikšanās mirkljos atpazinu vairākus jūsu aktierus, ar kuriem tikos Gubahā, teātra festivālā. Jūsu aktieriem nodošu visas zināšanas, kuras man ir, strādājot ilgus gadus savā valstī. Aktierim uz skatuves tagad jāstrādā līdzīgi kā kino - tur taču labi redz, ja aktieris melo, vai ne? Nekas nedrīkst būt falšs, jo melus skatītāji jūt. Aktierim jābūt īstam, patiesam pat tad, ja virš iejūtas cīta personāža tēlā. Cīta personāža sāpejā tieši tāpat, it kā sāpētu tev! Jūsu aktieri ir vienkārši lieliski, viņi jau tad strādāja ar tādu aizrautību, degsmi, ka palika spilgtā atmīnā. Tās ir patīkamas atmīnas, tāpēc turpinājām strādāt tā, it kā pat nebūtu šķirušies,” pirmajā meistarklases dienā pastāstīja režisors Viktors Iljevs.

Balvu Sakrālā kultūras centra vadītāja Aija Putniņa, kura Balvu Tautas teātrī ir jau kopš skolas gadiem, atzina, ka ir joti gandarīta, ka var mācīties pie šāda teātra pedagoģa. “Arī es agrāk domāju, ka aktierim jāmācās vārdi un jāatceras gari teksti. Nē, vispirms aktierim vajag tēlu iedzīvināt sevi, izjust un izprast viņu caur savu personības prizmu un tikai tad domāt par vārdiem. Mums teica, - izdari tā! Un, kad mēģinājām pildīt uzdevumu, režisors juta un atklāti teica, - tu melo. Tu tēlo! Esi pats!” stāsta A.Putniņa.

Aktieru treniņa galvenais mērķis bija atbrīvošanās no kompleksiem, fiziskas un psihiskas aiztures (rakstura un audzināšanas bruņu noņemšana), katra dalībnieka psihofiziskā

Viktors Iljevs. Viņš ir režisors, teātra pedagogs, Mākslas un Kultūras akadēmijas Režijas un aktiermeistarības mākslas fakultātes profesors no Krievijas, kura mācību metodes izmanto arī Balvu teātra aktieri.

atbrīvošana darbam. Treniņu radošais virsuzdevums bija izprast, no kā atkarīgi izrādes panākumi, jo bez partnera nekas nav sasniedzams. Aktieriem režisors piedāvāja bioenerģiskos treniņus pēc Mihaila Čehova un Nikolaja Demidova sistēmas, improvizācijas skolu. Galvenais mērķis treniņā aktiera darbā ar savu lomu un izrādi bija vērstīs uz domāšanas – iztēles trenēšanu, attīstot aktiera iekšējo runu un psiho fizisko pašsajūtu, saistītu ar personāža dzīves apstākļiem un tā emocionālo centru atkarībā no izrādes un lomas virsuzdevuma un caurviju darbības.

Iniciatīva

Skolu pagalmos uzzied puķu paklāji

Viena no jaukākajām tradīcijām mācību gada pirmajās nedēļās daudzās skolās ir ziedu paklāju veidošana skolas pagalma zālājā.

Par godu Ekoskolas nosaukumam

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šoruden, 14. septembrī, Stacijas pamatskolas skolēni un skolotāji no rīta ieradās ar krāšņiem savos dārzos audzētiem rudens ziediem. Tā kā mācību gada sākumā skolas kolektīvs uzzināja, ka, pateicoties dalībai dažādās *zaļajās* aktivitātēs, Stacijas pamatskola iekļuvusi 125 mācību iestāžu vidū, kurām piešķirts prestižais starptautiskais Zaļais karogs, radās ideja ziedu paklājā attēlot Ekoskolas logo.

Dzīvo zaļi. Jau daudzus gadus Stacijas pamatskolas kolektīvs cenšas piekopt *zaļu* dzīvesveidu. Arī šī rudens ziedu paklāja tēmai viņi izvēlējās priecīgo notikumu – Ekoskolas nosaukuma saņemšanu.

Īsumā**Miķel Dienā tirgo našķus**

Ceturtdien daudzās skolās ar tradicionāliem rudens velšu tirdziņiem svinēja Miķel dienu. Arī Balvu pamatskolā pirms mācību stundu sākuma un garajā starpbrīdi valdīja liela rošība. Tur pašu sarūpētos našķus skolas biediem un skolotājiem piedāvāja čaklākie pamatskolas skolēni. Viņu vidū bija arī Markuss (foto - otrs no labās) no 5. klases, kurš tirgoja kopā ar mammu ceptos siera pīrādījumus un ābolu plātsmaizes. "Mamma gatavoja mīklu, bet es lipināju pīrādījumus un liku tajos pildījumu," darbu sadalījumu skaidroja pūsis. Viņš neslēpa, ka tirgošanās ritejusi raiti, bet sevišķi ātri no improvizētās letes pircēju rokās nonākuši siera pīrādījumi.

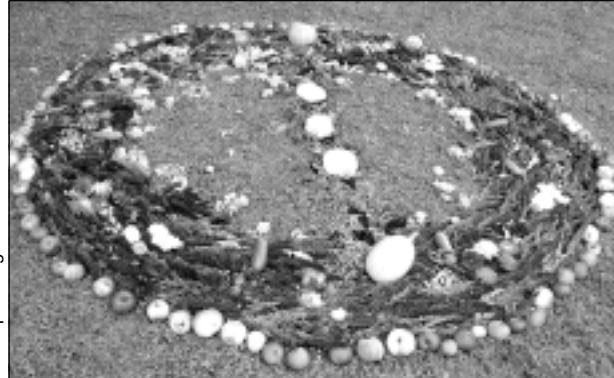
Ar ipašu izdomu tirdziņā izcēlās Armands no 4. klases, kurš pārdeva no gumijām sietas krelles, rokassprādzes un pat dzīvnieciņus. Viņa prece izrādījās pieprasīta. "No rīta pārdevu aptuveni piecus izstrādājumus," lepojās skolnieks.

Preču klāstā, kā ierasts, netrūka saldumu un citu našķu. Loreta un Līva no 5. klases garajā starpbrīdi tirgoja rabarberu pīrāgu un ceptas ķiplokmaizes. Līva priečājās, ka daļu preces – gardo medus kūku un popcornu – izdevās notirgot jau pirms stundu sākuma. Savukārt iekasēto naudu viņa grāsījās iztērēt, iegādājoties kādu no citu skolēnu tirdziņā piedāvātajām precēm.

Veido Baltu vienības simbolus

Skaistus ziedu paklājus šoruden izveidojuši arī Balvu pamatskolas skolēni. Atzīmējot Baltu vienības dienu, 22. septembrī mācību iestādes audzēkņi pēc vēstures notikumu pārrunāšanas skolas pagalma veidoja ziedu kompozīcijas, veltītas šim notikumam.

Lai gan bērnus aicināja puķes, augļus un dārzeņus kārtot saktas formā, jo sakta ir saules zīmes simbols, kas ataino kopību, vienotību un drošību, katra klase kompozīcijā ielika savu īpašo vēstījumu. Piemēram, 5. b klases skolēni izveidoja ziedu paklāju omuligas mājas formā, kas simbolizē ģimeniskumu, sirds siltumu un drošības sajūtu. Savukārt 3.d klase ziedu paklājā atveidoja sirdi, kas vēsti par mīlestību un saulīti, kas sasilda, jo siltums un mīlestība ir vajadzīga katram kukainītim, putniņam un stādinām.

Saules simboli. Lai gan vairumam Balvu pamatskolas skolēnu no ziediem, augļiem un dārzeņiem veidotajām kompozīcijām bija saktas forma, daudzi bērni tās veidoja arī mājas, kuģiša, grāmatas un citu kopības, vienotības un drošības simbolu formā.

Āboli kā dekors

Savas mācību iestādes apkārtni ar augļiem un ziediem šoruden izgredznoja arī Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas audzēkņi. Bagātā āboli raža un rudens ziedu karalienes dālijas mudināja programmas "Vizuāli plastiskā māksla" skolotāju Lilitu Kukoju un 4. klases audzēkņus uz radošu darbošanos, pie skolas brīvā dabā radot jaunu dekoru "Rakstu raksti". Darba autori ir Liene Kaša, Kristīne Čigure, Nika Olīpova, Arvils Kokorevičs un Edvarts Ločmelis.

Vienkārši un skaisti. Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas pagalmu šajā septembrī greznoja rudens āboli un košo dāļiju dekoru, izkārtoti zigzaga formā.

Apbalvojums

Lepojas ar Ekoskolu nosaukumiem

19. septembrī Latvijas Nacionālās bibliotēkas telpās notika ikgadējā Ekoskolu apbalvojumu piešķiršana, kurā 125 skolas saņēma prestižo starptautisko Zaļo karogu, bet vēl 57 mācību iestādēm piešķira Latvijas Ekoskolas sertifikātus. Apbalvoto skolu vidū šogad savus pirmos Zaļos karogus saņēma Stacijas pamatskola un Bērztips vidusskola, bet Ekoskolas sertifikātus - Balvu Valsts ģimnāzija, Rugāju novada vidusskola un Eglaines pamatskola.

Lai saņemtu Ekoskolu apbalvojumus, mācību iestādēm visa mācību gada garumā bija jāiesteno vides izglītības programma un jāiesaistās apkārtējās vides pārvaldībā, kā arī jācenšas videi draudzīgās praksēs iesaistīt apkārtējo sabiedrību. "Ikvienai izglītības iestādei, kas gatava savā darbā pievērsties vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības jautājumiem, var iesaistīties Ekoskolu programmā. Vides izglītības fonds šim skolām nodrošina metodisko materiālu vides izglītības iestenošanai skolā, kā arī sniedz atbalstu un iespēju piedalīties dažādās apmācībās, pieredzes apmaiņas forumos un nacionālā un starptautiska līmeņa projektos. Turklatā dalība programmā ir vērtīgs ieguvums ne tikai skolas kolektīvam, bet arī pašvaldībai, kurā tā atrodas, jo sabiedrības līdzdalības veicināšana ir viens no nozīmīgākajiem Ekoskolu programmas aspektiem, un skolas ciešā sadarbībā ar vietējo pašvaldību mērķtiecīgi iesteno aktivitātes, kas veicina efektīvu apkārtējās vides pārvaldību," programmas lietderīgumu skaidro Stacijas pamatskolas direktore Ruta Bukša.

Pēc apbalvojumu piešķiršanas notika kampaņas "Solis pasaulē" atklāšana, kuru organizēja Vides izglītības fonds sadarbībā ar UNESCO Latvijas nacionālo komisiju, Latvijas platformu attīstības sadarbībai un Latvijas Augstskolu pedagogu sadarbības asociāciju. Kampaņas mērķis bija rosināt dažādu iestāžu un skolu pārstāvju sadarbību, lai veicinātu vides un globālās izglītības tēmu iekļaušanu mācību saturā. Saistībā ar kampaņu Ekoskolām un citiem interesentiem būs iespēja piedalīties ikgadējās Ekoskolu Rīcības dienās, Globālās izglītības nedēļā un starptautiskajā izglītības akcijā "Pasaulē" atklāšanai. Gājienā savstarpējas sadarbības nepieciešamību

Pacel Zaļo karogu. 26. septembra rītā godam nopelnīto Ekoskolu Zaļo karogu svinīgi uzvilkta mastā pie Stacijas pamatskolas. Jau 10 gadus skola organizē Mammadaba aktivitātes, pakāpeniski iesoļojot Ekoskolu projektā. Karoga pacelšanas svētkos "Zaļo darbu" aizsācēja Stacijas skolā Gunta Pugeja vēlēja, lai *zaļie* darbi turpinās! Savai bijušajai audzināmajai klasei skolotāja uzdāvināja ozola stādiņu, lai viņi to kopj ne tikai par godu Latvijas simtgadei, bet lai tas zaļo vēl pēc 100 un vairāk gadiem. Ar apņēmību kopā darboties *zaļi*, rosinot arī citus domāt par planētas rītdienu, pasākumā piedalījās Saeimas deputāts, Zaļas partijas pārstāvis Jānis Trupovnieks, kā arī Kubulu pagasta pārvaldes vadītājs Artūrs Luksts. "Varam lepoties, ka protam dzīvot *zaļi*," gandarīta skolas direktore R. Bukša.

simboliski parādīja, savijot katras skolas atvestu pavedienu lielā zināšanu, rīcību un apņemšanās kamolā.

Ekoskolu programma ir viens no visaptverošākajiem un populārākajiem vides izglītības modeļiem pasaulē, kas Latvijā darbojas jau četrpadsmit gadus. Ekoskolu programmā Latvijā šobrīd darbojas vairāk nekā 200 izglītības iestādes (no pirms-skolām līdz pat augstskolām), bet visā pasaulē programmā ir iesaistītas vairāk nekā 49 000 skolas. Iepriekšējā mācību gadā Latvijā plīvoja 117 Zaļie karogi. Šīs balvas skolām piešķir uz vienu mācību gadu un ikreiz tās jānopelnā no jauna.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - I.Tušinska

Foto - A.Krisjanovs

Foto - A.Ločmelis

Laika zīmes

Par iespējamo laiku oktobrī

Ticējums vēsta, kāds laiks pirmajā oktobrī, tāds būs visu ziemu. Ja oktobrī siltas dienas, tad būs silti Ziemassvētki. Ja oktobrī vēl turas āboli pie ābeles - būs auksta ziemja. Ja oktobra sākumā kokos lapas turas un lietus gāž ar krusu, tad būs gara ziemja. Ja kādā no oktobra dienām pilna zāle ar zirnekļu timekļiem, tajā dienā aprīli iestāsies pavasaris.

Ja seko ticējumam par laika apstākļiem 16. augustā, tad oktobris kopumā rādās būt ar mainīgiem laika apstākļiem, pārsvarā mitrs un rudenīgs. Atbilstoši nozīmīgām dienām pavasarī un augustā, Veju mēnesis būs salidzinoši vējains. Mēneša pirmajā pusē, laikā līdz Vecajam Miķelim (12. oktobris), laika apstākļi būtiski neatšķirsies no laika apstākļiem septembra pēdējā nedēļā. Saulainas dienas mīsies ar mākoņainām, nereti īslaicīgām lietus un reizēm krusa. Daždien temperatūra var pakāpties līdz +18°C un vairāk. Mēneša vidū kļūs vēsāks, vējaināks, vairāk īslaicīgu nokrišņu. Mākoņiem izklīstot, daudzviet nelielu rudens salna. Oktobra otrajā pusē dažviet Latvijas ziemeļos un ziemeļaustrumos dzestrie ziemeļu puses vēji atnesīs arī pirmos sniega graudus un sniedziņu. Laikā ap 22. un 25. oktobri naktīs temperatūra var nokrist līdz mīnus 5 grādiem un dažviet no īslaicīgiem nokrišņiem uzkrītušais sniedziņš var izveidot nelielu sniega kārtīpu. Vietām ceļi滑deni. Vēlāk un mēneša beigās nokrišņu mazāk, sausāks. Dienās mērens rudens siltums, ap +10°C. Naktīs, debesīm skaidrojoties – nelielu salnu.

Zemliku mēnesis jeb oktobris tradicionāli ir rudens vēju laiks. Pagājušais augusts norāda uz vējainu Veju mēnesi oktobra vidū.

Veju mēnesī nepārtraukti pārvietojas gājputni. Laikā līdz Vēju dienai 15. oktobrī lido dzērves un zosis. Vēlāk arī gulbji. Ja gulbji vēl nelido, tad, kā vēsta ticējums, ātrāk par Ziemassvētkiem ziemu nav ko gaidīt. Ja ierodas zīdastes, tad Somijā jau snieg...

Darbi oktobrī

30.oktobrī plkst. 3.00 pulkstenis
jāpagriež par stundu atpakaļ

✓ Kamēr nav sasalusī augsne, var turpināt stādīt un pārstādīt augus, bet, ja ir iestājies sals, tad tos vajadzētu rūpīgi piesegīt, jo, vēlu iestādīti, tie var neieaugties.

✓ Puķu podos un kastēs stāda sīpolpuķes ziemas un pavasara uzziedināšanai.

✓ Var izrakt maijpūķišu saknes uzziedināšanai, tam izvēloties saknes ar resnākajiem pumpuriem. Tievākās stāda dārzā noēnotā, trūdvielām bagātā vietā.

✓ Vēl varētu sēt dažas vasaras puķes, piemēram, klarkijas, kosmejas, magones, klinērētes. Sēj lupinu, zilpodzes, delfinijas, rudbekijas. Šīs pirms pastāvīga ziemas sala sēj burkānus, pētersilus, dilles un salātus.

✓ Stāda tulpes (līdz pat janvārim, ja var izrakt vietu); labi šīm nolūkam noder īpaši plastmasas trauki.

✓ Stāda kiplokus, pirms stādīšanas 12 līdz 24 stundas mērcējot atšķaidītā vircā (1:10). Podos un kastēs stāda daudzgadīgos lielloku sīpolus, ziemas salātus, sakņu cigerīnus - asnu dzīšanai.

✓ Pavairo vīnogulājus. Sagatavo 40 - 50 cm garus spraudējus ar trim pumpuriem un 6 - 10 mm resniem, pietiekami koksnaņiem dzinumiem.

✓ Turpina novākt dārzenus. Ja uzglabā nedaudz kāpostu, tos izrok, nolauž nokarenās lapas un galviņas ar visu sakni liek plauktos divās līdz trijās kārtās ar galviņām uz celiņa pusi. Pētersilīem atstāj 0,5 - 1 cm garus kātiņus, lai ziemā varētu steidzināt. Kājiem, rāceņiem un rutkiem kātus nogriež līdz pieres daļai, tos neievainojojot. Rožkāpostus un virzīnkāpostus var vākt vēl novembra sākumā, jo tie ir sala izturīgi.

✓ Lai pagrabos saknes pasargātu no pelēm un žurkām, pa apcirkņiem var izkaits dziednieciskās suņumēles.

✓ Kad sals *nokodis* pēdējās dālijas, tās jāsagatavo ziemēšanai. Tam ir vairāki labi un praksē pārbaudīti varianti.

✓ Arī rozes sagatavo ziemēšanai. Un arī šīm darbam ir divi varianti. Pirmais: pirms ziemēšanas atlapo, izgriež liekos zarus, īsina galotnes un pieliec dzinumus; kad augsne kārtīgi sasalts, tās piesedz uzmanot, lai rozēm nav par siltu. Otrais variants - visus apgriešanas darbus atstāt pavasaram, kad labi redzams, kuras augu daļas ir pārziemojušas.

✓ No ziemcietēm un zem dekoratīvajiem krūmiem lapas nenovāc.

✓ Tira labi izzāvētus gladiolu sīpolus, nolieks glabāšanai sausā, tumšā un vēsā vietā.

✓ Pirms sala iestāšanās no laistišanas un apūdeñošanas ierīcēm jāizlaiž ūdens.

✓ Siltumnīcās dezinficē zemi vai arī to atveselo - ar grābekli nogrābj augsnēs virsējo slānīti 3 - 5 cm biezumā, izved no siltumnīcas un kompostē. Sagādā sausas koku lapas, eglu skujas, pakaišu kūdras augu piesegšanai.

✓ Mazdārziņos uzrok augsnī, īpaši rūpīgi izlasot vārpatas un citu daudzgadīgo nezāļu saknes.

✓ Lapas no zāliena noteikti jāizgrābj, lai pavasari zem tām neizsūt zāliens.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **1.** (00.00-15.11), **9.** (01.23-13.21), **15.** (19.23-24.00), **16.** (00.00-19.23), **22.** (16.14-00.00), **23.** (00.00-04.14), **30.** (07.38-00.00), **31.** (00.00-07.38) **oktobrī.**

Istā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un friziū saglabātu formu - **23., 24., 25., 26., 27.oktobrī.**

Diena, kad parūpēties par ādu - augošā mēnesī barot, dilstošā - tūrīt: **1., 8., 17., 18., 27., 28., 29.oktobrī.**

Ieguldī un tērē naudu, pirkumi sagādās prieku un labumu - **3., 9., 14., 20., 28.oktobrī.**

Mēness tukšais laiks - piemērots, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstu. Šajā periodā labāk nesākt neko jaunu, neparakstīt svarīgus ligumus, nepieņemt izšķirīgus lēmumus, jo rezultāts var nesniegt cerēto.

Oktobrī - **2.** (8.42-22.43), **5.** (4.04-11.27), **7.** (9.25-23.40), **9.** (19.50-24.00), **10.** (0.00-9.32), **12.** (2.48-15.42), **14.** (10.13-18.08), **16.** (7.23-18.04), **17.** (17.46-24.00), **18.** (0.00-17.29), **20.** (14.16-18.28), **22.** (22.13-22.34), **24.** (15.20-24.00), **25.** (0.00-6.16), **26.** (21.32-24.00), **27.** (0.00-16.50), **29.** (13.09-24.00), **30.** (0.00-4.00).

Der zināt Puķu ieziemošana

Visas puķes, kas dārzā neziemo, jāizrok un jāsaliek pa kastītēm, lai gaida pavasari.

Dālijas

Lai gan dālja ir populāra gumpuķe, tomēr ik ziemu tā sagādā raizes. Ja telpa ir vēsa, temperatūra tur nenokrītas zem 0 grādiem un nepaceļas virs 8 °C, tad viss kārtībā. Labi notirītie un apžāvētie gumī, glīti sakārtoti kastītēs, jūtas lieliski. Svarīgi, lai ir atbilstošs gaisa mitrums - aptuveni 80 - 90%. Ja gaiss ir pasauss, tad gumus apber ar skaidām vai sausām smiltīm. Problēmas sākas, ja nav īsti piemērotas vietas, kur tos novietot, piemēram, siltā istabā, dzīvoklī. Viens variants ir tiru gumi parafinēšana, bet arī tur ir savi knifi, turklāt ar karstu parafīnu jādarbojas ļoti uzmanīgi. Vislabāk šādos apstākļos tūris, apžāvētus gumi salikt polietilēna maisiņā sausās, tīrās skaidās (labāk skujkoku) vai kūdrā, galu maisiņam aizloka, bet neaizsien, gumi būs drošībā līdz pavasaram.

Gladiolas, monbrēcijas, krokosmijas un acīdantēras

Ja šīm puķēm, rudeni izroko, kārtīgi notirīta augsne, tās kārtīgi apžāvētas, attīrītas vecās saknītes un bumbuļšīpoli paliekas, tad bumbuļšīpoli piemērotos apstākļos glabāsies labi. Šīs puķes būs gauži apmierinātas un mierīgi ziemos temperatūrā no 2 līdz 6 °C. Kādu mēnesi pirms stādīšanas tos noliekt siltākā vietā, lai augi mostas pavasaram. Ja jāglabā siltākā telpā, tad var rīkoties kā ar dālijām, ievietojot tos maisiņos sausā kūdrā vai skujkoku skaidās. Siltumā, kad temperatūra paaugstinās jau virs 10 °C, sarosās arī lielākais ienaidnieks - tripsis, kas sūc bumbuļšīpoliem sulu. Tripsi apkaro, sīpolus apstrādājot ar kādu no insekticidiem.

Zantedešjas

Skaistās, krāsainās kalliņas arī nedrīkst atstāt dobē - nepārziemos. Ja tās stādītas dobē, tad ar visu sakņu kamolu jāpārceļ kādā traukā vai tukšā kūdras maisā, kuram atloka malas. Var arī augsnī nopurināt, ja sakņu kamols ir pārlieku liels. Ja kallas audzētas podos, tad ar visu podu uz ziemu novieto vēsā telpā un nelaista; ja telpa ir silta, nedaudz aplej, bet minimāli, lai pavisam neizkalst. Pavasara pusē, kad sāk parādīties zalgani *deguntini*, var pārstādīt citā traukā.

Kamolbegonijas

Kamolbegoniju bumbuļveidīgā sakne jāliek svaigās zāģu skaidās vai vidēji mitrā kūdrā vēsā pagrabā (līdzīgi dālijai). Jaunās šķirnes, kurām kamoliņš-gumiņš ir pavisam sīks, var atstāt podā vai ietīt avīzē ar visu augsnī, tādā veidā augi ir pasargāti no pilnīgas izzūšanas. Pavasari mazo gumiņu liek jaunā augsnī.

Kalendārs Dārza darbu kalendārs oktobrī

P	31	Sk	3	Sk	10	Ü	17	Vr	24	L
O			4	11		18		25		
T			5	12		19		26		J
C			6	13		20		27		Sv
P			7	14		21		28		
S	1 Jauns mēness 3.11	Sv	8	15	A	22 Dilstošs mēness 22.14		29		
Sv	2 Augošs mēness 7.33		9 Pilnmēness 7.23	16	23		30 Jauns mēness 19.38		Sk	

-labākais laiks stādīšanai, koku un krūmu apgriešanai, mēlošanai
-labākais laiks potēšanai, spraudējumi, ņemšanai, augļu novākšanai

-nelabvēlīgs laiks dārza darbiem

-Lapu dienas

-Augļu dienas

-Sakņu dienas

-Ziedu dienas

Izmantotie materiāli: interneta portāli

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Jaunākie žurnālu numuri

Citādā Pasaule

❖ Vārguļi, uzmanieties! Dziednieks Māris Garguris taisno muguras un izdzēn no slimniekiem dēmonus. ❖ Burēju mājvieta Ilūkste. Naks raganu kalns, zēna spoks un dziedināšana ar čūskas kodienu. ❖ Dieva balss mani aicina uz Latviju. Astroloģe Maija Kolinsa atklāj zvaigžņu diktēto ēdienkartu. ❖ Spoki seni, spoki jauni. Mirušie tuvinieki atgriežas, lai pavēstītu ko svarīgu.

❖ Auskari: statusa, attieksmes un piederības zīme. ❖ Sadzīves maģijas noslēpumi senatnē un mūsdienās. ❖ Citplanēties un šārmantais kahu. *Citādi kustojīgi tepat uz mūsu zemes.* ❖ Katrā numurā astroloģes un numeroloģes prognozes, cilvēkstāsti un dziednieka padomi, Mēness dienas kalendārs.

Dari Pats

❖ Andris Upenieks: "Esmu apsēsts ar kokiem!" Iepazīstieties: Mazās balvas ieguvējs un trešais gada noslēguma Lielā fināla dalībnieks - Andris Upenieks, 33 gadus vecs mežzinis no Odzienas. Viņa pirts skapis no pirmās publicēšanas dienas kļuva par vienu no konkursa Facebook balsotāju pārliecinošiem favorītiem. Vairāk par skapi, kura izgatavošanā Andris neizvēlējās to vieglāko ceļu un iztika pilnībā bez skrūvēm un naglām.

❖ Īstu dēļu galds. Ja vēlaties kārtīgu masīvkoka dēļu ēdamgaldu, sarežģītākais - sarūpēt kvalitatīvu iezjmateriālu. Ieteikums - izvēlieties ozolkoku, kas ir izturīgs, labi saglabā formu un, pareizi apstrādāts, var kalpot desmitiem gadu pat ārpus telpām. Soli pa solim demonstrē vienkāršu ēdamgalda izgatavošanas recepti.

❖ Brants - sēne, kas var sagraut māju. Ēku sēnes ir nevēlamas un pat bīstamas iemītnieces mājās, jo uzbrūk koksnei un to laika gaitā iznīcina. Piedāvājam izsekot līdz kādam branta jeb īstās mājas sēnes atklāšanas un uzveikšanas stāstam renovētā mājā, Rīgā. Gan pašā branta apkarošanā, gan vēlāk arī raksta tapšanā ar ekspertīzi palīdzēja Koksnes bionoārdīšanās un aizsardzības laboratorijas pētniece Dr. biol. Ilze Irbe. Gandrīz kā šausmu stāsts!

❖ Sešstūri. Flīzēt citādāk. Sešstūrainas sienas un grīdas flīzes būvmateriālu centru flīžu nodalai ejās vēl gluži nestāv, bet specializētajos salonus tās piedāvā jau kādu laiku. Darbs ar sešstūrainām flīzēm mazliet atšķiras no parasto flīžu likšanas. Nav grūtāk, bet vienkārši mazliet savādāk. Un ir vērts apgūt, ja vēlaties paplašināt interjera dizaina apvāršņus... Demonstrējam galvenās atšķirības, flīzējot ar sešstūrainām flīzēm.

❖ Dušas telpas flīzēšana. Ja izvēlieseties vienkāršus un labi zināmus risinājumus un rūpīgi saplānosiet darbu, varēsiet ieklāt teju ideālu grīdu. Taču ir apstāklis, kas dušas telpas grīdas flīzēšanu atšķir no citām telpām - grīdas krituma nepieciešamība. Un tāpēc sajā rakstā liekam uzsvaru uz flīzēšanas potenciālajām kļūdām.

Ilustrētā Junioriem

❖ Klusumu! Kamera! Aiziet! Top bērnu filmas. Viesošanās filmēšanas laukumā, lai uzzinātu, kas notiek kameras otrā pusē. ❖ Garšas kērēja - mēle. Bez mēles dzīve būtu pilnīgi neiedomājama. Tā palīdz uztvert garšu, mutē pārvieto ēdienu, kad tas tiek sakošķirts, kā arī piedalās runāšanā, kopā ar balseni veidojot skājas.

❖ Purva stāsts. Gardās lācenes, plēsīgās rasenes un varenie klinšu ērgļi - Latvijas purvi ir bagātībām pilni.

❖ Augstākie un baisākie tilti pasaulei. Kurš gan nav piedzīvojis, ka, atrodoties lielā augstumā, mazliet reibst galva un kājas kļūst ļenganas. Citi no bailēm sastingst, taču ir cilvēki, kurus šādi skati spēj sajūsmīnāt. Tiem jādodas apciemot šos tiltus.

❖ Sportīš stiprājiem - svarcelšana. Mūsu lepnums - Rebeka Koha.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.oktobrim.

Septembra mīklu atrisināja:

A.Mincāne, D.Svarinskis, A.Kravalis, A.Kravale, I.Puļa, M.Pretice, M.Paidere, E.Ķirsons, S.Vēvere, L.Bukovska, U.Pozņaks, L.Kivkucāne, D.Kivkucāns, Ž.Mergina, I.Dzergača, A.Lukumietis, S.Sirmā, L.Baranovskis (Balvi), A.Sīviņš, B.Ķīse, O.Zelča, A.Mičule (Tilža), A.Vīcupa (Vestilža), L.Markova (Briežuciems), E.Lejeva (Kubulu pagasts), I.Homko (Medneva), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), V.Dragune (Kuprava), V.Ločmele (Lazdukalns), Z.Tišanova, I.Kudure (Viljaka).

Par augusta krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem:

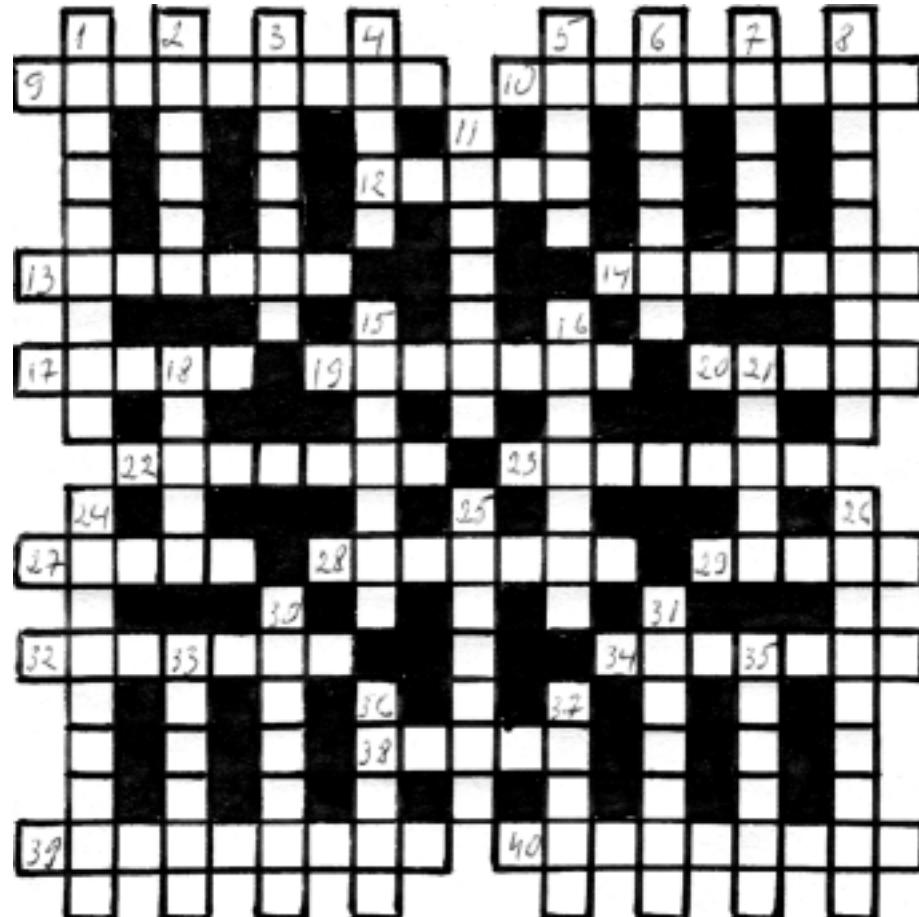
B.ĶīSE no Tilžas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla oktobrī

Horizontāli: 9. Audzināšanas metodes speciālists. 10. Kolektīvi rakstveida lūgumi, ko iesniedz valsts varas institūcijām. 12. Parādības norises ātrums. 13. Ardievas. 14. Vieglatlētikas riks. 17. Rifs. 14. Arkla "nazis". 20. Dzīvības koki. 22. Moments. 23. Spininga piederums. 27. Maitāt. 28. Vienoti. 29. Patiess notikums. 32. Ierīce maizes šķēļu grauzdēšanai. 34. Ieslodzījuma vieta. 38. Vienlaikus. 39. Attīrītas no piemaisījumiem. 40. Aukstais ēdiens.

Vertikāli: 1. Aizsargājama teritorija, kurā tiek saglabāts augu vai dzīvnieku komplekss. 2. Patskaņi. 3. No asakām attīrītas zivis. 4. Krūšutēls. 5. Asins saindēšanās. 6. Kolikas cilvēkiem, dzīvniekiem... 7. Meža

Sastādījis A.Levgovds

oga. 8. Ēdienreize. 11. Pakarināmas vāzes dekoratīviem augiem. 15. Nogrieznis, kas savieno trīsstūri virsotni ar pretējās malas vidu. 16. Saldi alkoholiski dzērieni. 18. Savlaicīgi. 21. Apvienība. 14. Labošanas darbu iestādes nepilngadīgiem noziedzniekiem. 25. Saimniecības ēka zirgu mitināšanai. 26. Mutes gļotādas iekaisums. 30. Kavēt, maisīties pa kājām. 31. Eksāmenu lapiņas. 33. Mājas "zāķis". 35. Garš garīdznieka tērps. 36. Parocīgas, komfortablas. 37. Virtuve (sarunval.).

Septembra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 5. Mirabele. 7. Prefekts. 9. Masts. 10. Svainis. 11. Sīlis. 12. Notis. 14. Kvorum. 16. Cauri. 17. Spaniels. 18. Serveris. 19. Parafīns. 21. Stilists. 23. Haoss. 24. Sauklis. 25. Ikona. 26. Lēpes. 28. Piesiet. 30. Auzas. 31. Sekstets. 32. Sutināts.

Vertikāli: 1. Tanks. 2. Telts. 3. Lenčs. 4. Žests. 5. Matadors. 6. Ekvators. 7. Plankums. 8. Staieris. 13. Santals. 14. Kretīns. 15. Serviss. 16. Ciemiņi. 19. Planētas. 20. Students. 21. Salmiaks. 22. Sandales. 27. Sepse. 28. Panes. 29. Takte. 30. Avene.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

Pēc maltītes. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Lai silta, jauka istabiņa. Iesūtīja Rinalds Martiņenko. Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Re, kā!

Nesaskaņas starp zobārstu un pacienti

Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma sievietes Agneses V. vēstuli, kurā viņa izklāstīja piedziņoto pie zobārsta Sergeja Bičko Balvos. Jāpiebilst, ka redakcija sazinājās ar vēstules autori, kura apstiprināja savu vēlmi publicēt vēstuli avizes slejās, un redakcija šādos gadījumos nevar nereagēt.

"Celies augšā no krēsla un pazūdi!"

"Rakstu jums par ļoti nepatikamu atgadījumu, kas notika ar mani 20.septembrī pie zobārsta Sergeja Bičko. Esmu viņam bijusi kliente daudzus gadus, kopš bērnības. Nu jau 12 gadus dzivoju Anglijā. Katru gadu braucu pie viņa labot zobus. Gadiem ejot, biju ievērojusi S.Bičko garastāvokļa maiņas, bet biju ļoti pacietīga un tam nepievērsu uzmanību. Galvenais, lai zobi ir veseli un salaboti. Šoreiz viss izvērtās citādāk. Jau minētajā 20.septembrī biju pieteikusi vizīti labot trīs zobus. Kad ienācu zobārsta kabinetā, uzreiz pamaniju, ka S.Bičko nav diez ko labā garastāvokli. Brīdī, kad viņš taisīja anestēziju, atgādināju, ka man ir ļoti jutīgi zobi. Pirms urbšanas S.Bičko izteicās: "Cerēsim, ka asinis pārāk nepludos pa muti..." Šie vārdi mani patiesām nobiedēja. Kad viņš sāka urbt un pieskārās zobam, man ļoti sāpēja. Mazliet norauztījos un paziņoju, ka man sāp. S.Bičko nolika instrumentus un paziņoja, lai ceļos augšā no krēsla, vācos ārā no kabineta un meklēju citu zobārstu, kurš zobus salabos bez sāpēm. Biju šokā! Nespēju noticēt tam, ko dzirdēju! Atvainojos un palūdzu S.Bičko atgriezties atpakaļ, lai uztaisa vēl vienu anestēziju un salabo zobus. Viņš atbildēja: "Celies augšā no krēsla un pazūdi!" Atkal atbildēju, lai viņš tomēr nāk atpakaļ un zobus salabo. Savukārt viņš pateica sekojošo: "Ja tūlīt neiesi prom, izsaukuši apsardzi!" S.Bičko tā arī izdarīja. Biju šokā un notikušajam nespēju noticēt. Jutos pazemota un nonicināta (bez manis zobārsta kabinetā bija vēl

Foto - A.Ločmelis

Zobārstniecības prakse. Lai kā arī būtu šajā gadījumā, jāpiebilst, ka šīs nav vienīgās publiski izskanējušās nesaskaņas starp zobārstu S.Bičko un viņa pacientiem. Savulaik par to televīzijas sižetā ziņoja arī nu jau bijušais raidījums "Tautas Balss".

trīs cilvēki, tostarp vēl viena zobārste). S.Bičko bija rupjš un agresīvs. Ieradās arī apsargs, kuram jautāju, vai tad tā var izturēties pret pacientu? Biju apbēdināta un lūdzu apsargam padomu. Viņš gan neko daudz neteica, bet piebilda, lai eju uz policiju. Biju apjukusi un, dodoties prom, sāku raudāt – nezinānu, ko lai iesāk. Satikos ar draudzenēm, kuras mani nomierināja un ieteica, ka šajā gadījumā policija nepalīdzēs. Pēc notikušā ilgi domāju, ko lai daru, kur lai vēršos pēc palīdzības? Pēc nedēļas ilgas ciemošanās Latvijā atgriezos Anglijā. Ziņu portālā "tvnet.lv" sameklēju 2010.gada 10.septembrī publicētu rakstu, kurā bija aprakstīta kādu citu pacientu sūdzība par šo zobārstu. Arī es nolēmu vērsties pie medijiem un tomēr kaut ko darīt lietas labā. Uzskatu, ka S.Bičko attieksme pret mani kā pacienti bija pazemojoša, rupja un neadekvāta," raksta Agnese V.

"Biju apjukusi un, dodoties prom, sāku raudāt – nezināju, ko lai iesāk."

Paciente uzvedās neadekvāti

Redakcija sazinājās ar zobārstu S.Bičko un aicināja iepazīties ar minētās sievietes uzrakstīto vēstuli. Zobārsts notā gan atteicās, bet sniedza savu notikušā skaidrojumu: "Tikko pieskāros pie pacientes zoba, viņa man sāka sist par rokām. Ar šādu pacienti nevaru strādāt. Ja viņai ir tik ļoti jutīgi zobi, teicu, ka jāmeklē cita iezīja, proti, lai brauc uz stomatoloģisko institūtu Rīgā vai arī palīdzību meklē Anglijā, kur viņa dzīvo, un veic kopējo narkozi, lai salabotu zobus. Viņa uzvedās pilnīgi neadekvāti. Pie manis katru dienu iet pieci, seši mazi bērni, ar kuriem strādāju, bet šajā gadījumā nevarēju tikt galā ar vienu pieaugušu cilvēku. Tā nav iespējams strādāt. Iztērēju savu laiku un no viņas nepāņēmu nevienu centu. Viss, ko ieguvu atpakaļ, bija tikai nepatikšanas. Nekādas pozitīvas emocijas no šīs tikšanās reizes nebija, un viņai teicu, lai pie mums vairs nenāk. Ne visi cilvēki ir pozitīvi un adekvāti. Tā nav iespējams strādāt."

Esiet uzmanīgi!

Kādu kundzi apciemo aizdomīga kompānija

Aizvadītajās dienās Balvu novada Bērzpils pagastā pie kādas sievietes cienījamā vecumā ieradās cilvēki ar, iespējams, krāpnieciskiem nolūkiem.

Kā pastāstīja Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes vecākā speciāliste KSENIJA BELOVA, pie minētās sievietes dzīvesvietas piebrauca tumšas krāsas automašīna, kurā sēdēja trīs sievietes un viens vīrietis. Viena no sievietēm (iespējams, romu tautības) Bērzpils pagastā dzīvojošajai kundzei jautāja, vai bez viņas mājās ir vēl kāds, kā arī piedāvāja grāmatas. Uzzinot, ka viņa nedzīvo mājās viena, aizdomīgās personas devās prom.

Policija ikvienu iedzīvotāju šādās situācijās aicina neielaisties

sarunās ar svešiniekiem un nezināmiem cilvēkiem par sevi, saviem tuviniekiem. Kā zināms, gan mūspusē, gan arī citviet Latvijā bijis ne mazums gadījumu, kad, no cilvēkiem izvilinot šāda veida informāciju, krāpnieki iedzīvotājus ir, piemēram, aplaupijuši. Jāpiebilst, ka vēl pavisam nesen rakstījām par notikumu Viljakas novada Medņevas pagasta Semenovā, kur kādas divas sievietes apkāra pensionāri. Sievietes iegāja vienā no daudzdzīvokļu mājas dzīvokliem, rīkojās lielā steigā un agresīvi un minētajai pensionārei piedāvāja it kā Baltkrievijā ražotas drēbes. Rezultātā sievietes no pensionāres izkrāpa 70 eiro un no dzīvokļa tikpat lielā steigā devās prom.

Informē policija

No 26.septembra līdz 2.oktobrim Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā par atrašanos sabiedriskā vietā alkohola reibumā sastādīti seši administratīvā pārkāpuma protokoli. Huligānisma gadījumi nav konstatēti, bet reģistrēti trīs ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Tāpat aizvadītajā nedēļā policijas darbinieki mūspusē pieķera trīs dzērājoferus (divus autovadītājus, vienu velosipēdistu) un 12 reizes devās uz gimenes vai sadzīves rakstura konfliktiem.

Brauc reibumā ar neregistrētu mopēdu

Nakti no 27. uz 28.septembri Baltinavā 1988.gadā dzimis vīrietis vadīja neregistrētu mopēdu 1,27 promiliu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Dzērumā vada auto

28.septembrī Balvos 1987.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "BMW" 2,45 promiliu alkohola reibumā.

Savukārt 30.septembra nakti Balvos 1978.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "BMW" 2,29 promiliu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadišanas tiesībām.

Automašīnā atrod mirušu vīrieti

28.septembra vakarā Viljakas novada Medņevas pagastā automašīnas "Mazda" salonā atrasts miris 1941.gadā dzimis vīrietis. Jāpiebilst, ka vīrietis miris dabīgā nāvē.

Nobrauc no ceļa un apgāžas

30.septembra nakti Rugāju pagastā 1984.gadā dzimusi sieviete vadīja automašīnu "Mercedes Benz", neizvēlējās atbilstošu braukšanas atrimu, nobrauca no ceļa braucamās daļas un apgāžas. Jāpiebilst, ka sieviete pie auto stūres nebija sēdusies alkohola reibumā. Par notikušo sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Reibumā sabiedriskā vietā

30.septembrī Balvos policijas darbinieki sodīja četrus vīriešus, kuri atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā: 1962.gadā dzimušam vīrietim konstatēja 3,61 promiles lielu reibumu, 1947.gadā dzimušajam – 3 promiliu, 1962.gadā dzimušajam – 3,25 promiliu, 1971.gadā dzimušajam – 3,15 promiliu reibumu. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Savukārt 1.oktobrī Balvos atkārtoti gada laikā sabiedriskā vietā alkohola reibumā atradās 1964.gadā dzimis vīrietis. Šoreiz vīrietim konstatēja 1,79 promiliu reibumu. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Ieripo robežkontroles barjerā

1.oktobra agrā rītā Viljakas novada Vecumu pagastā 1957.gadā dzimusi sieviete transportlīdzeklim nenovilkā stāvbremzi, kā rezultātā automašīna ieripoja robežkontroles barjerā un bojāja to. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Uzbrauc stāvošai automašīnai

1.oktobrī Balvos nenoskaidrots autovadītājs ar nenoskaidrotu transportlīdzekli uzbrauca 1957.gadā dzimušas sievietes piederošajam "BMW". Uzsākta administratīvā lietvedība.

Nelikumīgi cērt kokus

1.oktobrī mūspusē konstatēti divi patvaijīgas koku ciršanas gadījumi – Viljakas novada Medņevas pagastā un Rugāju pagastā. Abos gadījumos notiek pārbaude.

Informē robežsardze

Konkursā aicināti piedalīties arī mūspuses bērni

Lai veicinātu bērnu un jauniešu izpratni par robežsardzi, kā arī popularizētu robežsarga profesiju, līdz 21.oktobrim Valsts robežsardzes koledža organizē zīmējumu konkursu "Atjaunotajai robežsardzei - 25". Zīmējumus par robežsardzi, robežsargiem un robežu, par pamanīto robežsargu dalību sabiedriskajās aktivitātēs un starptautiskajās misijās, robežsargu mācībām, dienestu un ikdienu var iesniegt bērni un jaunieši trīs vecuma grupās: līdz 7 gadiem, no 8 līdz 12 gadiem un no 13 līdz 18 gadiem. Zīmējumu konkursu notiks visās Valsts robežsardzes teritoriālajās pārvaldēs, tostarp Viljakā un Valsts robežsardzes koledžā. Savukārt konkursa rezultātus un uzvarētāju vārdus paziņos 31.oktobrī, bet labākos darbus publicēs Valsts robežsardzes koledžas mājaslapā "www.vrk.rs.gov.lv".

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Apsveicam!**Viesus pārsteidz ar īpaši iestudētu kāzu deju**

30.septembrī apritēja divi mēneši, kopš Viļakas Romas katoļu baznīcā svinīgā laulību ceremonijā, kuru vadīja priesteris Fēlikss Šneveļs, viens otram ‘Jā’ vārdu teica viļacēni IEVA ALEKSĀNE un GUNTIS PUNDURS. Jauno pāri dzīvē ievadija levas māsa Līga Aleksāne ar draugu Ivaru Locānu.

Ieva un Gunti noteikti var dēvēt par pāri ar lielu draudzības stāžu, jo viņu pirmā tikšanās notika pirms 9 gadiem ballē Borisovā. Toreiz leva sēdēja estrādē, bet Guntis, acimredzot jau iepriekš noskatījis simpātisko jaunieti, pienāca un apsēdās blakus. Abi aprunājās, apmainījās telefona numuriem un pa retai reizei sazinājās. Pēc diviem gadiem viņi nejauši sastapās kādā ballītē, uz kuru ieradās Guntis ar draugiem un leva ar draudzenēm. Šoreiz viņi viens uz otru paskatījās savādāk, abu starpā uzšķilās dzirkstelīte - kopš tā briža jau pagājuši septiņi gadi.

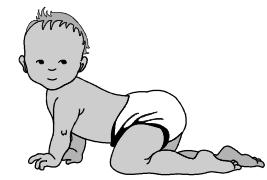
Ievas un Gunta kāzu diena iesākās ar lietu, par ko jaunais pāris no paša rīta jau paspēja saskumt, taču drīz vien uzspīdēja Saulīte un arī garastāvoklis kļuva labāks. Iesākās ļoti skaista diena – ar līgavas pucēšanu un fotosesiju, topošās sievas izpirķšanu no krustmātes Balkanos un došanos uz baznīcu. “Mūsu kāzu diena bija ļoti piepildīta un emocijām pilna. Pēc tam, kad oficiāli kļuvām par sievu un vīru, ar kāzu viesiem devāmies uz Vēršukalna muzeju, kur uzzinājām šīs apdzīvotās vietas vēsturi un izmēģinājām prasmes veco laiku vīra un sievas darbos - gludinājām, skaldījām malku un vērpām. Tad devāmies uz Balviem, kur Lāča dārzā uz tiltiņa pieslēdzām savu atslēgu ar mūsu iniciāliem un kāzu datumu, izvzinājāmies ar kuģīti pa Balvu ezeru,” tās dienas atmiņās kavējas leva. ļoti īpašs mirklis jaunā pāra baltajā dienā bija pirmā deja, par kuru leva vienmēr zināja, - tai jābūt kaut kam īpašam un skaistam. “Lai tā arī notiktu, pavadijām neskaitāmas stundas trenīnos. Taču rezultāts bija tā vērts, jo mūsu pirmā kāzu deja izdevās ļoti skaista un aizkustināja ne vien pašus, bet arī kāzu viesus,” stāsta leva.

Pēc kāzām leva un Guntis atgriezās ierastajā ikdienas ritmā. Lai arī jau četrus gadus dzīvo Rīgā, tagad leva mācās Rēzeknē, Valsts robežsardzes koledžā, savukārt Guntis strādā Nacionālajos brunotajos spēkos Ādažos. Jautāti, kā jūtas, kad oficiāli jau ir vīrs un sieva, leva teic, ka īpašu atšķirību pēc kāzām nejūt, jo kopā pavadīts pietiekami ilgs laiks. “Ja nu vienīgi dažreiz aizmirst rakstīt jauno uzvārdu,” teic leva.

Jaundzimušie

Ar savu piedzīmšanu sagādā vislabāko dāvanu dzimšanas dienā. 26.septembrī pulksten 0.42 ģimenes dzemdiņās piedzima puika. Svars – 3,460kg, garums 50cm. Puisēna vecākiem Elīzai un Artūram Dekšiem no Gulbenes šis ir pirmais bērniņš. “Mūsu dēls piedzima tēta 25.dzimšanas dienā – to nemaz nevar ieplānot, tā vienkārši sanāca, kaut gan medīku noliktās dzemdiņu datums bija ap 5.oktobri. Dēls nolēma sagādāt tētim vislabāko dzimšanas dienas dāvanu, un viņam tas patiešām izdevās,” teic Elīza. Jaunie vecāki stāsta, ka pirmsdzimto nosauca par Danielu. Sākumā Elīza no vārdadienu kalendāra izrakstīja visus puišu vārdus, kas viņai simpatizē. Tad abi ar Artūru pārskatīja šo sarakstu un pa vienam vārdam izsvītroja vārdus, atstājot tos, kas patika vislabāk. Beigās no visiem palika vien divi – Kristofers un Daniels, no kuriem topošie vecāki izvēlējās pēdējo. “Atceros, ka abi ar Artūru smējāmies,- viss jāizdara laikus, tai skaitā jāizdomā bērnam vārds. Lai nesanāk tā, ka atbraucam uz slimnīcu, piedzimst bērns, bet mēs raustām plecus, jo vēl nezinām, kā viņu sauks,” stāsta Elīza. Jaunā māmiņa priečājas, ka dēla dzimšanas brīdi klāt bija vīrs un sniedza lielu un nenovērtējamu atbalstu. Taču Artūrs savukārt piebilst: “Sievai bija liela malace un turējās. Viss kārtībā!”

Šoreiz teikšana tētim. 22.septembrī pulksten 9.21 ģimenes dzemdiņās piedzima meitenīte. Svars – 3,950kg, garums 57cm. Meitenītes vecākiem Ingūnai un Emīlam Ustinoviem no Gulbenes šis ir pirmais bērniņš. Inguna stāsta,- tīklīdz uzzināja, ka gaida bērniņu, pirmā doma bija – jauki, ja tas būtu puika, kaut gan viņa vienmēr sapnoja par meitu. Savukārt Emīls vēl pirms ultrasonogrāfijas pārbaudes bija pārliecināts, ka tā noteikti būs meitiņa. Un viņam izrādījās taisnība! “To uzzinājām vienā no pirmajām ultrasonogrāfijām. Uz pārbaudi gāju kopā ar Ingūnu un, kad daktere pavēstīja, ka mums būs mazulīte, acīs sariesās prieka asaras, jo šādās lietās esmu emocionāls,” atklāj Emīls. Jaunie vecāki stāsta, ka jaundzimušo sauks par Emīliju. Šis vārds ir panāktā kompromisa variants starp Ingunas izdomāto Emily, ko Latvijā neļauj reģistrēt, un Emīla piedāvāto variantu Emīlija. “Tā sanācis, ka šoreiz visa teikšana bija vīram,” skaidro Inguna. Jaunā māmiņa stāsta, ka lēmumu par ģimenes dzemdiņām abi pieņēma vēl tad, kad meita nemaz nebija pieteikusies. Abiem šķita, ka savādāk nemaz nevar būt – brīdi, kad nāk pasaule bērniņš, jāpiedalās gan mammai, gan tētim. “Tas patiešām bija ļoti emocionāli – brīdis, kad izdzirdēju bērna pirmo kliedzienu,” teic Emīls.

Vēl dzimuši:

24.septembrī
pulksten 21.03
piedzima meitenīte.
Svars – 3,620kg,
garums 54cm.
Meitenītes mamma
Sindija Pētersone dzīvo
Gulbenes novada
Stāmerienas pagastā.

25.septembrī
pulksten 14.04
piedzima meitenīte.
Svars - 3,130kg,
garums 55cm.
Meitenītes mamma
Liāna Zvaigzne dzīvo
Gulbenē.

25.septembrī
pulksten 17.39
piedzima meitenīte.
Svars - 3,690kg,
garums 57cm.
Meitenītes mamma
Sanita Kamkovska
dzīvo Viļakas novada
Šķilbēnu pagastā.

2.oktobrī pulksten
0.05 piedzima
meitenīte. Svars -
3,780kg, garums 58cm.
Meitenītes mamma
Alise Kalniņa dzīvo
Alūksnē.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Pērk

Z.S "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA RENEM iepērk jaunlopus, liellopus, aitas.

ELEKTRONISKIE SVARI.
Paaugstinātas cenas!

Skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29996309, 26447663,
29485520, 26393921, 65329997
vai pa e-pastu:re-nem@inbox.lv

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "AIBI" pērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus.

Pērk arī gaļas šķirnes jaunlopus eksportam.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 28761515.

Pērk meža īpašumus ar zemi un cirsmas. Tālr. 29433000.

SIA "Sendija" pērk taras klučus, cirsmas. Dēļišu atgriezumus no zāģētavām. Tālr. 29495199.

Pērk traktoru MTZ-82, 80,52, T-40, T-25, T-16, kā arī traktora piekabi jebkādā kārtībā. Tālr. 22477403.

Pērk traktora T-150 riepas. Tālr. 22411410.

Pateicība

Sirsniņa pateicība par mūsu godināšanu SENIORU DIENĀ sociālā servisa vadītājai Anitai Petrovai, atraktīvajam Mārim Lāpānam.

Balvu Samariešu organizācijas vadītājai Karīnai Vecajai, Dmitrijam Halusam, Dzinrai Miškai, Ivetai Pasičnikovai par rūpīgo attieksmi, Dzinrai Sērmūķai un meitenēm par garšīgo māltīti. Labu veiksmi visiem!

LĪVJA MARTINOVA, ANNA ŠAKINA, ANNA SILINA

Autoskolā "BaronsR"
B kat. - 6.oktobri
plkst. 17.00. Tālr. 29336212,
www.baronsr.lv.

Apsardzes kursi.
Sertifikātu pagarināšana.
Tālr. 26336910.

Izirē vai pārdom dzīvokli Balvos.
Tālr. 28662407.

Izirē 2-istabu dzīvokli Balvos.
Tālr. 26603085.

Dārzu aršana.
Tālr. 26512307.

Zāģē, skalda malku.
Tālr. 22044458.

Bistamo un avārijas koku griešana.
Tālr. 27657827.

C, D1 autovadītājs MEKLĒ DARBU.
Tālr. 28743633.

Bez maksas attīra
lauksaimniecības zemes no
krūmiem, kokiem.
Tālr. 26211223, 26589370.

Vajag labu elektriķi, flizētāju.
Tālr. 27897505.

TAKO SERVISS

AUTOVEIKALS
REZERVES DAĻAS
AUTO SERVISS
Stacijas ielā 34
T. 26568511
T. 28608017

MEŽU,
CIRSMU
UZPIRKŠANA,
MEŽIZSTRĀDE
T. 29388000

AUTODAĻAS

TAKO AUTO CENTRS
Ezera ielā 4
T. 29110535

OKTOBRIS

SIA „TAKO SIA”, BALVI, STACIJAS IELĀ 34, EZERA IELĀ 4.

Sākusies preses abonēšana 2017.gadam

Abonēšanas cenas EUR			
Abonēšanas periods	Fiziskām personām	Juridiskām personām	FIZISKĀM PERSONĀM 2016.gada 12 mēnešu abonentiem
1 mēnesis	5.22	6.50	4.70
3 mēneši	15.56	19.50	14.00
6 mēneši	30.00	37.50	27.00
12 mēneši	57.78	72.00	52.00

Veiksmes prognoze

4.oktobris. Šodienas devīze – mērenība it visā! Vienalga, vai tā būs fiziska slodze, ēšana, dzeršana vai sekss, ieteicams zelta viduscelš. Finansiāla rakstura darijumi un jaunu lietu uzsākšana aizliegta. Ieteicams silti ģerbties, sevišķi saudzējami dzimumorgāni, urīnpūslis un nieres.

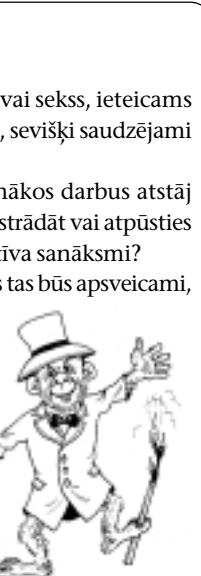
5.oktobris. 'Čika' laika skabargas tavos pirkstos dursies no plkst. 4.04 līdz 11.27, tāpēc nopietnākos darbus atstāj pēcpusdienai. Ja gribi sākt ko jaunu, lūdzu, bet tikai pēc plkst. 12.02. Un nebaudies šodien "čupoties" (strādāt vai atpūsties bariņā). Cilvēki būs toleranti, izpalīdzīgi un saliedēti. Varbūt kādam vadītājam ir vērts sarikot kolektīva sanāksmi?

6.oktobris. Šodien par daudziem no mums varēs teikt – cilvēks ar plašu sirdi. Protams, saprāta robežās tas būs apsveicami, ja tikai šo cilvēku draugi nav alkoholiķi. Vienam otram priekš tiem nebūs žēl visdārgākā konjaka un būs nospļauties par sievu, kurai rīt nebūs naudas ne bērniem pusdienām, ne komunālajiem maksājumiem vai kredīta dzēšanai. Pēc plkst. 13.03 var droši uzsākt jaunas, ātri paveicamas lietas.

7.oktobris. 'Čika' dienas raibumi visas dienas garumā no plkst. 9.26 līdz 23.40. Mazākas un lielākas problēmas iespējamas gan ar ūdeni, gan ar uguni, gan ar elektrību. Tāpat arī cilvēku starpā iespējams issavienojums. Tāpēc labāk darīsim katrs savu darāmo un nebāzīsim degunu citu darišanās, sekojot teicienam: ne mana cūka, ne mana druva.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts Diena

T 21.09	Mazmēklīgums +9	Mazmēklīgums, nelelēs lelus +14
C 22.09	Skaidrs +8	Mēklīgums, nelelēs lelus +12
Pk 23.09	Mēklīgums +8	Aprīļīgais, lelus +9
S 24.09	Aprīļīgais, nelelēs lelus +8	Aprīļīgais +11

Gismeteo.Jaunumi.

Apsveikumi

Lai pagātne ar vēja spārniem aizplūst
Un tagadne kā zelta stariņš mirdz,
Bet nākotne lai atnes visu,
It visu, ko ilgojas tev sirds.

Sirsniģi sveicam **Ninu Slišāni** apaļajā jubilejā! Vēlam labu veselību, dzivesprieku turpmākajos gados.
Bijušās darba kolēģes Ināra Kokoreviča, Ināra Gailāne

Klāt atkal gadu gredzens mūža kokam,
Ar galotni tas debesis jau skar
Un ieved Tevi jaunos laika lokos,
Kam atkal dosi dvēseli un darbu,
Jo tie visīstāk mūžu novērtēt var.

Mīli sveicam **Māru Pilāni** skaistajā dzīves jubilejā!
Vēlam izturību, spēku un stipru veselību.

Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis

Pārdod labus pārtikas kartupeļus,
8 maisi, garšgi. Tālr. 26350558.

Pārdod ārdītāju ROU-6.
Tālr. 29430409.

Pārdod sausu, skaldītu malku ar
piegādi. Tālr. 26425960.

Pārdod skaldītu malku (krāmēta).
Tālr. 25442582.

Pārdod malku. Tālr. 29199444.

Pārdod 3m malku. Piegāde.
Tālr. 26428936.

Pārdod sienu. Tālr. 26119063.

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. 29332209.

Pārdod gaļas šķirnes aunu, ejošu
Ford KA, EUR 350. Tālr. 28337434.

Saimnieks (57 g.) meklē saimnieci
savai lauku sētai. Rakstīt redakcijai,
šifram A-3.

Dāvina

Dāvina gadu vecu labsirdigu suņu
meiteni. Tālr. 26449746.

Dāvina kucēnus labiem
saimniekiem. Tālr. 29174708.

Pārdod

Pārdod sīvēnus (bioloģiskie).
Tālr. 26329184.

Pārdod sīvēnus, cūkgaļu.
Tālr. 29174708.

Pārdod āžus un slaucamas kazas.
Tālr. 29327846.

Līdzjūtības

Tālu zelta saule zaļos mūžos
brien,
Paliek nosarkdama tava atbalss
vien.
(A.Tabūne)

Izsakām līdzjūtību
Aldim DORTĀNAM, TĒVU smiltājā
pavadot.
AS "Sadales tīkls" kolektīvs

Tuva cilvēka aiziešana
Ir kā zibens spēriens.
Tuva cilvēka aiziešana -
Mēlns purva rāvas dzēriens.
Tuva cilvēka aiziešana
Liek likteņa svāros svērties.
Tuva cilvēka aiziešana
Liek rudens debesis vērties.
(J.Brežījs)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Aldim
DORTĀNAM, TĒVU** mūžībā
pavadot.
Balvu elektrotīklu kolektīvs

.... Skumjas starp rudens
dzeltenām lapām
Uz pēdējām asterēm krit.
Skumjs ir atvadu lietus pat tad,
Kad saule spīd.
(H.Skuja)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Intai
DORTĀNEI, Aldim**, pavadot
ĀDOLFU DORTĀNU mūžības celā.
Kristaps Stepiņš, Arta B., Arta S.,
Ināra un Arvids

Nav kādas balss un soļu blakus,
Un rudens vējš top divkārt ass.
(K.Apškrūma)

Izsakām dziļu līdzjūtību **ĀDOLFU DORTĀNU**
zemes klēpi guldot.

Imants ar ģimeni

Nebūs šais baltajos ceļos
Mums vairs satikties jauts,
Aizsauļes slieksni pāri
Tevi nes mūžības strauts.

Esam kopā ar **Intu DORTĀNI UN
VINAS ĢIMENI, VĪRU, TĒVU,**
VECTĒTIŅU mūžības celā pavadot.

PIL "Pasacīņa" bijušie kolēģi
Biruta L., Biruta N., Lilija, Vitālija,
Maija, Elīta, Evīja, Terēzija

Ar padarīto paliksi tu dzīvē
Un draugu sirdis būsi vienmēr tāds,
Kurš nesavīgi dāvinājis prieku,
Bet apklust sirdīj lēma Dieva prāts.

Šajā skumajā brīdi izsakām
līdzjūtību **Intai DORTĀNEI AR ĢIMENI**,
pavadot **VĪRU, TĒVU** mūžības celā.
Žiguru draudze un Ilona

Paliks dzīvības vidū tavs darbigais
gājums,
Jo tik augligu mūžu jau neizdzēš
riets,
Un caur kokiem un bērniem būs
turpinājums
Tai Saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.
(K.Apškrūma)

Negaidītajā sāpju brīdi klusā un
patiesa līdzjūtība **Intai, Vitai, Inārai
UN TUVINIEKIEM,**

ĀDOLFU DORTĀNU kapu kalniņā
pavadot.

Viduču pamatskolas kolektīvs

Kur nu vārdi, kur nu smieklī?
Kas mums mīli blakus stās?
Lielais miers tik viegli, viegli
Tavai sirdīj piešķārās.

(M.Kempe)

Skumstam par kaimiņenes
TAMĀRAS ZELČAS pēkšņo
aiziešanu mūžībā un izsakām
visdzīlāko līdzjūtību **INGUSAM,**

**Alisei, dēlam UN PĀREJIEM
TUVINIEKIEM**, no vecmāmiņas un
mammas atvadoties.

Mājas iedzīvotāji, Anastasija Glauda
un Aina Rakstiņa

Lai mātes mīlestība visos ceļos
vada,
Lai mātes miers jums spēku dod.

Lai labā, apklaususi sirds vēl ilgi
Teic padomus un ceļa maiži dod.

Skumju brīdi esam kopā ar
Jāni ZELČU UN TUVINIEKIEM,

MĀMULINU zemes klēpi guldot.

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī
Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

Jāņa klasesbiedri Bērzpilī

